

Metodebilag A: Grundskolers erfaringer med nødundervisning under covid-19-pandemienbilag

INDHOLD

Metodebilag A: Grundskolers erfaringer med nødundervisning under covid-19-pandemienbilag

---

1	Indledning	5
<hr/>		
2	Formål og design for den samlede undersøgelse	6
2.1	Formål og undersøgelsesspørgsmål	6
2.2	Metodisk design	8
<hr/>		
3	Forundersøgelse for den samlede undersøgelse	11
3.1	Afgrænset desk study	11
3.2	Indledende interview	12
<hr/>		
4	Kvalitative metodeelementer for grundskoleundersøgelsen	13
4.1	Casebesøg på skoler	13
4.2	Interview med tidligere 9.klasseelever	16
4.3	Kodning og analyse	17

5	Kvantitative metodeelementer for grundskoleundersøgelsen	18
5.1	Metodeelementer på tværs af spørgeskemaundersøgelserne blandt de tre respondentgrupper	18
5.2	Lederundersøgelsen	34
5.3	Lærerundersøgelsen	40
5.4	Elevundersøgelsen	44

	Appendiks A – Litteraturliste	52
--	--------------------------------------	-----------

---

1 Indledning

Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) har bedt Danmarks Evalueringsinstitut om at gennemføre en systematisk erfaringsopsamling fra nødundervisningen i foråret 2020 som følge af Covid-19-pandemien, herunder både nedluknings- og genåbningsperioden. Denne erfaringsopsamling dækker grundskole-, ungdomsuddannelses- og voksenuddannelsesområdet og rummer i alt fem delundersøgelser og tilhørende rapporter: (1) grundskolen, (2) gymnasiale uddannelser, (3) erhvervsuddannelser, 4) (den forberedende grunduddannelse (FGU) og den særlig tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) samt (5) voksen og efteruddannelser.

Dette metodebilag uddyber formål og design for den samlede erfaringsopsamling. Derudover gives der en detaljeret beskrivelse af de metodeelementer, der ligger til grund for rapporten: *Grundskolers erfaring med nødundervisning under covid-19-pandemien*.

Bilaget rummer ud over dette indledende kapitel fire øvrige kapitler. Kapitel 2 og 3 er generelle og ens for alle erfaringsopsamlingens rapporter. I kapitel 2 beskrives formål og design for den samlede undersøgelse. Kapitel 3 giver en beskrivelse af forundersøgelsen for den samlede undersøgelse på tværs af de fem uddannelsesområder. Kapitel 4 og 5 er specifikke for hvert område. Her med fokus på *grundskoleundersøgelsen*. Kapitel 4 præsenterer en detaljeret beskrivelse af de kvalitative metodeelementer og kapitel 5 beskriver de kvantitative metodeelementer i *grundskoleundersøgelsen*. For en detaljeret beskrivelse af de kvalitative og kvantitative metodeelementer på de øvrige uddannelsesområder henvises til de metodebilag, der hører til de respektive rapporter:

- Gymnasiale uddannelsers erfaring med nødundervisning under covid-19-pandemien
- Erhvervsuddannelsernes erfaringer med nødundervisning under covid-19-pandemien
- STU's og FGU's erfaringer med nødundervisning under covid-19-pandemien
- Voksen- og efteruddannelsers erfaringer med nødundervisning under covid-19-pandemien.

2 Formål og design for den samlede undersøgelse

2.1 Formål og undersøgelsesspørgsmål

Formålet med undersøgelsen er at opsamle erfaringerne fra skolernes nødundervisning i foråret 2020 som følge af covid-19-pandemien, herunder både nedluknings- og genåbningsperioden. Dette med henblik på at afdække, hvordan skoler og institutioner styringsmæssigt og pædagogisk har grebet nødundervisningen an, samt at uddrage læring der kan bidrage til fremtidig udvikling af undervisningen på grundskole-, ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

Erfaringsopsamlingens undersøgelsesspørgsmål tager afsæt i et todelt fokus på henholdsvis (A) styring og ledelse samt (B) undervisning og pædagogik. Bredden og dybden, hvormed de enkelte uddannelsesområder belyses, varierer og afspejler en prioritering foretaget af BUVM.

Ad A) Styring og ledelse

- Beskrivelse af styringsrammerne for undervisningen i covid-19-perioden
  - I hvilken udstrækning har lederne benyttet sig af de ændrede formelle rammevilkår omkring nødundervisningen under hhv. nedlukningen og genåbningen?
- Oplevet betydning af de ændrede rammevilkår omkring nødundervisningen for undervisningens tilrettelæggelse
  - Hvilke fordele og ulemper ift. undervisningens tilrettelæggelse oplever ledere og lærere, at der har været forbundet med de ændrede formelle rammevilkår for undervisningen i nødundervisningsperioden?
- Kontekstens betydning for nødundervisning
  - Hvilke kontekstuelle forhold har efter ledernes og lærernes oplevelse haft betydning for erfaringerne med de ændrede formelle rammevilkår, der har været forbundet med nødundervisningen?
- Medarbejderledelse på afstand, herunder sikring af kvalitet i nødundervisningen
  - Hvordan har lederne praktiseret ledelse på afstand? Herunder hvordan har de sikret undervisningens kvalitet, og fulgt op på elevernes faglige progression og trivsel?
- Læringspunkter fra nødundervisningen
  - Hvilke erfaringer mht. ændrede formelle rammevilkår i forbindelse med nødundervisningen, oplever ledere og lærere, at det vil være særlig vigtigt at bringe med videre i forbindelse med udviklingen af undervisningen under mere normale forhold?

Ad B) Undervisning og pædagogik

1. Beskrivelse af undervisning i covid-19-perioden.

- a. Hvordan har undervisningen set ud i nedlukningsperioden? Der skelnes mellem forskellige former for nødundervisning herunder synkron/asynkron digital undervisning, med/uden lærerdeltagelse, individuelt/gruppebaseret, forskellige former for opgaver/afleveringer (skriftlige, video/lyd), ny/øget brug af digitale læremidler.
- b. Hvordan har undervisningen set ud i genåbningsperioden? Der skelnes mellem forskellige former for nødundervisning herunder undervisning uden for skolens matrikel (fx udeskole, praktisk undervisning), ændret tilrettelæggelse af skoledagen og uddannelsesforløb (herunder kombinationer af fremmødeundervisning og fjernundervisning), undervisning i mindre grupper mv.
- c. Hvordan er det prøveforberedende arbejde/afvikling af prøver/eksaminer og eventuelle alternativer hertil foregået på grundskoler og ungdomsuddannelse i Covid-19-perioden?
- d. Hvordan har lærerne oplevet arbejdsmængden, herunder forberedelsestiden?
- e. Hvordan har lærerne oplevet opstillingen til det øgede omfang af digital afvikling af undervisningen?
- f. Hvordan har lærernes kollegiale samarbejde³ fungeret i nedluknings- og genåbningsperioden?
- g. Hvordan arbejder grundskolerne og ungdomsuddannelsesinstitutionerne videre med de evt. potentialer, der er opstået i forlængelse af nødundervisningen og hvilke faktorer er med til at muliggøre og vanskeliggøre dette arbejde?

2. Oplevet betydning af nødundervisningen

- a. I hvilken grad (sammenlignet med den normale undervisning) oplever lærere og elever, at nødundervisningen i nedlukningsperioden – i dens forskellige former, jf. ovenfor - har understøttet elevernes faglige læring, motivation og trivsel?
- b. I hvilken grad (sammenlignet med den normale undervisning) oplever lærere og elever, at nødundervisningen i genåbningsperioden har understøttet elevernes faglige læring, motivation og trivsel?
- c. Hvilke nødundervisningsformer har lærere og elever oplevet som mere eller mindre velfungerende – i hvilke fag, til hvilke opgavetyper og hvorfor?
- d. Hvilke forskelle er der i forskellige elevgruppers trivsel og oplevelse af udbytte af de forskellige undervisningsformer anvendt i Covid-19-perioden?
- e. Hvilken betydning oplever lærere og elever, at aflysning af afgangsprøver og eksaminer, samt alternativer hertil, har haft for elevernes motivation, deltagelse, trivsel, læringsudbytte samt næste skidt i uddannelsessystemet?

3. Kontekstens betydning for nødundervisning

- a. Hvilken betydning har kontekstuelle forhold haft ifht. at skabe en nødundervisning, der har understøttet elevernes motivation, deltagelsesmuligheder, trivsel og oplevet læringsudbytte? I nedlukningsperioden? I genåbningsperioden? Kontekstuelle forhold indbefatter fx elevforudsætninger/skolens elevgrundlag, lærernes forudsætninger, herunder adgang til og erfaring med digitale læremidler, skolens kultur, lærersamarbejdet, ledelsens støtte og rammesætning, samt økonomiske forhold, herunder tilskud.

4. Læringspunkter fra nødundervisningen

- a. Hvilke erfaringer oplever ledere, lærere og elever, at det vil være særlig vigtigt at bringe med videre? Læringspunkterne kan vedrøre den gennemførte undervisning, oplevelsen af undervisningen og de kontekstuelle forholds betydning for denne (punkt 1-3).

2.2 Metodisk design

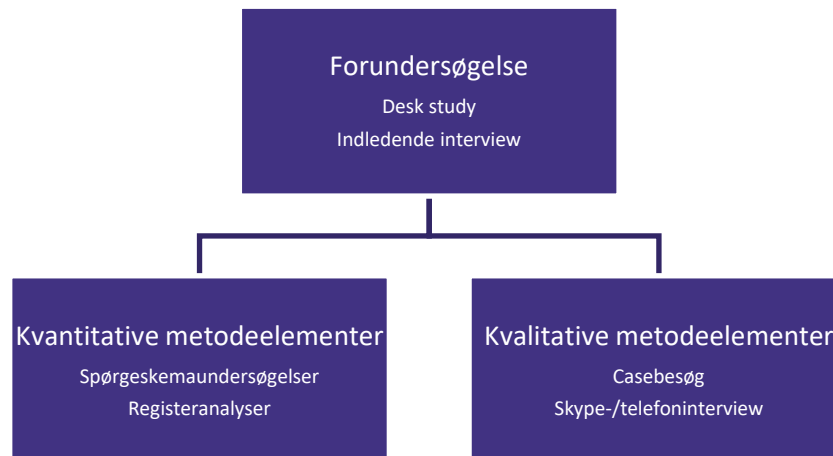
Erfaringsopsamlingen bygger på en kombination af kvantitative og kvalitative datakilder, der indtager perspektiver fra en række forskellige aktører, herunder ledelse, lærere og elever.

Overordnet består det metodiske design for den samlede erfaringsopsamling af følgende tre elementer, der ligeledes fremgår af figur 2.1:

- En forundersøgelse på tværs af uddannelsesområderne, som har bestået af et mindre desk study og en række indledende interviews. Elementerne i forundersøgelsen uddybes i kapitel 3.
- Kvalitative metodeelementer bestående af casebesøg og interviews gennemført over skype eller telefon, hvilket for grundskoleundersøgelsen uddybes i kapitel 4.
- Kvantitative metodeelementer bestående af spørgeskemaundersøgelser blandt ledere, lærere og elever, samt tilhørende registeranalyse, hvilket for grundskoleundersøgelsen uddybes i kapitel 5.

FIGUR 2.1

Metodeelementer i den samlede erfaringsopsamling

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Tabel 2.1 giver et overblik over hvilke datakilder, der er anvendt på tværs af de forskellige uddannelsesområder.

TABEL 2.1

Datakilder for den samlede erfaringsopsamling

	Grundskole	GYM	EUD	FGU	STU	VUC	AMU
Survey	Skoleledere Lærere Elever	Rektorer Elever	Uddannelsesledere Elever	Skoleledere Elever	Skoleledere	Uddannelsesledere	Uddannelsesledere
Antal caseskoler	9 skoler			3 skoler	3 skoler		
Interview med caseskoler	Fokusgruppe-interview med i alt 41 lærere Fokusgruppe-interview med i alt 48 elever 9 individuelle interview med ledere (Skype-interview)			3 individuelle interview med ledere Gruppe- eller individuelle interview med i alt 11 lærere Gruppe- eller individuelle interview med i alt 19 elever	3 individuelle interview med leder, heraf 2 Skypeinterview Gruppe- eller individuelle interview med i alt 11 lærere, heraf Skypeinterview med 8 lærere Gruppe- eller individuelle interview med i alt 8 elever, heraf Skypeinterview med 6 elever		
Supplerende telefon-/Skype-interview	8 individuelle interview med tidligere 9. klasse elever	4 individuelle interview med ledere 5 individuelle interview med lærere 7 individuelle interview med tidligere 3.g elever	4 individuelle interview med ledere 6 individuelle interview med lærere	2 individuelle interview med ledere 2 individuelle interview med lærere	3 individuelle interview med ledere 1 individuelt interview med en lærer	10 individuelle interview med undervisere	10 individuelle interview med undervisere
Registerundersøgelse	Opdeling af udvalgte resultater ift. elevers baggrundskarakteristika og tidligere nationale testresultater.	Opdeling af udvalgte resultater ift. elevers baggrundskarakteristika og karakterer fra folkeskolens afgangsprøve					

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

2.2.1 Afgrænsninger inden for hvert af uddannelsesområderne

På **grundskoleområdet** afgrænses der til folkeskoler og de frie- og privatskoler, dog uden at der er opdelt på de to skoletyper i analysen. Efterskoler indgår i såvel leder- som lærerdelen¹ af undersøgelsen men ikke i elevdelen af surveyundersøgelsen eller i casebesøgene. På **ungdomsuddannelsesområdet** indgår de gymnasiale uddannelser², erhvervsuddannelserne, den forberedende grunduddannelse (FGU) og den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU). På **voksenuddannelsesområdet** gennemføres erfaringsopsamlingen på institutionsniveau som en survey blandt uddannelsesledere og er afgrænset til at beskæftige sig med AMU på erhvervsskoler samt VUC (herunder FVU, AVU, enkeltfags-HF). OBU indgår *ikke* i undersøgelsen.

---

1 Som det fremgår af afsnit 5.3.3 var antallet af opnåede besvarelser fra lærere på efterskoler imidlertid så lille, at det blev besluttet ikke at bruge disse i rapportens analyser af lærerbesvarelser.

2 I denne undersøgelse indgår følgende gymnasiale uddannelser: Stx, hf, htx og hhx

3 Forundersøgelse for den samlede undersøgelse

Erfaringsopsamlingen er informeret og kvalificeret gennem en forundersøgelse, der dels har bygget på viden fra allerede eksisterende undersøgelser i et afgrænset desk study, dels har bestået af en række indledende telefoninterview. Formålet med begge elementer var, at de skulle bidrage til at fokusere det tematiske indhold og kvalificere sprogbrugen i den efterfølgende dataindsamling herunder spørgeskemaer og spørgeguides til brug i kvalitative interview.

3.1 Afgrænset desk study

Denne erfaringsopsamling har ladet sig inspirere af og bygget på viden fra de undersøgelser, der allerede i sommeren 2020 var gennemført om elever, lærere og lederes oplevelser af nødundervisningen, som følge af Covid-19-pandemien.

Konkret indgik følgende undersøgelser i EVA's afgrænsede desk study:

Grundskoleområdet:

- Danmarks Læringsforening (april 2020): "Undersøgelse blandt lærere og børnehaveklasseledere i folkeskolen om nødundervisning under Covid-19-nedlukningen"
- Nationalt center for Skoleforskning DPU Aarhus/SDU (april 2020): "Nødundervisning under Corona-krisen – et elev- og forældreperspektiv"
- Rambøll (august 2020): "Coronakrisen set fra et ungeperspektiv"
- Egmont (2020) "Ungdom på pause – Unges liv og læring i en Coronatid".

Ungdomsuddannelsesområdet

- eVidenCenter og DEA (juni 2020): "Fjernundervisning på ungdoms- samt voksen- og efteruddannelser"
- SDU (april 2020): "Gymnasiet i den historiske Corona-tid – et elevperspektiv"
- Nationalt Center for Erhvervspædagogik (oktober 2020): "Onlineundervisning under coronakrisen".

Viden fra de ovenstående undersøgelser er blevet inddraget til at kvalificere udformningen af spørgeskemaer og spørgeguides til ledere, lærere og elever på tværs af uddannelserne i erfaringsopsamlingen. I den forbindelse er både undersøgelsernes konklusioner og spørgsmålsformuleringer i de tilhørende spørgeskemaer blevet inddraget til at fokusere temaerne og kvalificere sprogbruget i indeværende dataindsamling. Til eksempel er undersøgelsernes konklusioner omkring lærernes

digitale omstilling, rammer og struktur for undervisningen, anvendelse af undervisningsformer i nedlukningsperioden, variation og feedback i undervisningen og elevernes motivation og trivsel blevet inddraget til at fokusere spørgsmålene både i spørgeskemaerne og spørgeguides.

3.2 Indledende interview

Som første led i erfaringsopsamlingen, er der gennemført i alt 21 interview blandt hhv. ledere og lærere inden for de forskellige uddannelsesområder (dog undtaget VUC og AMU, hvor EVA i samråd med BUVM besluttede at konvertere de planlagte indledende interview til interview, der kunne indgå i selve dataindsamlingen mhp. at kunne supplere ledersurveyen på VEU-området med 1 interview med lærere.).

De indledende interview gav indblik i, hvilke typer af erfaringer lærere og ledere havde gjort i nødundervisningsperioden og hvilke erfaringer der var bragt med videre i organisering og undervisning på skoler og uddannelsesinstitutioner. Interviewene bidrog dermed til, at fokusere indholdet og kvalificere sprogbruget i de spørgeskemaer og spørgeguides, der blev udviklet til brug for dataindsamlingen. Der er gennemført følgende interview, fordelt på de forskellige uddannelsesområder:

TABEL 3.1

Interview, fordelt på de forskellige uddannelsesområder:

Grundskole	GYM og EUD	FGU og STU	I alt
4 ledere	3 ledere	3 leder	10 ledere
5 lærere	3 lærere	3 lærer	11 lærer

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Interviewene er gennemført telefonisk ud fra en semistruktureret spørgeguide, og havde en varighed på ca. 30 minutter. Der blev skrevet noter i forbindelse med interviewene og interviewene blev optaget. Respondenterne er rekrutteret i EVA's netværk.

4 Kvalitative metodeelementer for grundskoleundersøgelsen

4.1 Casebesøg på skoler

Et centralt element i den kvalitative dataindsamling er casebesøg på skoler og uddannelsesinstitutioner. Der er gennemført casebesøg på i alt 9 skoler. Formålene med casebesøgene har været at belyse erfaringer på de udvalgte skoler ud fra flere forskellige perspektiver. Der er gennemført tre interview per casebesøg. På grundskoleområdet, er der gennemført individuelle Skype-interview med lederne forud for selv besøget på skolen, hvor der er gennemført fokusgruppeinterview med lærere og gruppeinterview med elever. På én af de ni skoler blev alle interview afviklet via Skype, grundet bekymringer for smitte med covid-19 blandt deltagerne. Alle interview er optaget og transskriberet.

4.1.1 Udvalgelse af skoler

Skolerne er udvalgt med henblik på at opnå maksimal variation med hensyn til følgende kriterier, der kan tænkes at have betydning for, hvordan man har grebet nødundervisningen an:

- Skolestørrelse, målt på antal elever
- Geografisk placering i landet
- Elevgrundlag, udtrykt ved socioøkonomisk reference³
- Skoletype, 8 folkeskoler og én fri-eller privatskole

Skemaet nedenfor giver et overblik over de 9 udvalgte skolers kendetegn på de nævnte parametre. På hver skole er der udvalgt elever fra ét klassetrin. Der er udvalgt elever fra udskoling, mellemtrin og indskoling. Undersøgelsen indebar, at informanterne tænkte adskillige måneder tilbage og det forventede vi ville være vanskeligere for de yngste elever. Der er derfor kun udvalgt 2 klasser fra indskoling, 3 fra mellemtrinet og 4 fra udskoling. De udvalgte klassetrin fremgår ligeledes af skemaet.

---

³ Den socioøkonomiske reference er beregnet af BUVM og hentet fra datavarehuset (BUVM, 2020). BUVM's beskrivelse af referencen er: "Den socioøkonomiske reference for grundskolekarakterer er et statistisk beregnet udtryk, som viser, hvordan elever på landsplan med samme socioøkonomiske baggrundsforhold som skolens elever har klaret afgangsprøverne. "Socioøkonomisk" refererer til elevernes sociale og økonomiske baggrund, mens reference fortæller, at tallet kan bruges som et sammenligningsgrundlag for skolens faktisk opnåede karakterer. Den socioøkonomiske reference beregnes ud fra skolens elevgrundlag. I beregningen indgår faktorer på individniveau som for eksempel køn, etnisk oprindelse og forældrenes uddannelse og indkomst – altså faktorer, som skolen ikke har direkte indflydelse på".

TABEL 4.1

Overblik over de 9 udvalgte skolers kendetegn:

Skole	Størrelse	Kommune	Socioøkonomisk reference	Trin, elevinterview
Skole 1 Folkeskole	Lille (< 400 elever)	Svendborg	Anden kvartil (6,9)	Indskoling (3. klasse)
Skole 2 Folkeskole	Mellem (400-700 elever)	Odense	Første kvartil (5,5)	Udskoling (8. klasse)
Skole 3 Folkeskole	Mellem (400-700 elever)	Vallensbæk	Anden kvartil (6,8)	Udskoling (7. klasse)
Skole 4 Fri – eller privatskole	Lille (< 400 elever)	Brønderslev	Første kvartil (6,4)	Udskoling (7.-8. klasse)
Skole 5 Folkeskole	Stor (> 700 elever)	Sønderborg	Tredje kvartil (7,5)	Mellemtrin (5. klasse)
Skole 6 Folkeskole	Mellem (400-700 elever)	Guldborgsund	Tredje kvartil (7,1)	Mellemtrin (6. klasse)
Skole 7 Folkeskole	Stor (> 700 elever)	Syddjurs	Tredje kvartil (7,1)	Mellemtrin (6. klasse)
Skole 8 Folkeskole	Mellem (400-700 elever)	København	Fjerde kvartil (7,6)	Udskoling (8. -9. klasse)
Skole 9 Folkeskole	Stor (> 700 elever)	Furesø	Fjerde kvartil (7,9)	Indskoling (3. klasse)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Note: Første kvartil” rummer ca. den fjerdedel af skoler, hvor eleverne har den laveste socioøkonomiske reference for grundskolekarakterer. ”Fjerde kvartil” rummer tilsvarende ca. den fjerdedel af skoler, hvor eleverne har den højeste socioøkonomiske reference. Socioøkonomisk reference er et statistisk beregnet udtryk, som viser, hvordan elever på landsplan med samme socioøkonomiske baggrundsforhold som skolens elever har klaret afgangsprøverne.

4.1.2 Individuelle interview med skoleledere

Der er gennemført individuelle interview med skoleledere fra de 9 udvalgte skoler. Formålet med interviewene med lederne var iht. undersøgelsesspørgsmålene at bidrage med dybdegående viden og udfoldede beskrivelse af ledernes oplevelser med håndtering af nødundervisningen som følge af Covid-19-pandemien – herunder både nedlukningen og genåbningen - og deres praktisering af ledelsesopgaven på afstand, herunder deres erfaringer med de ændrede rammevilkår i forbindelse med nødundervisningen. Interviewene blev afviklet over Skype og havde en varighed på ca. 60 minutter.

4.1.3 Fokusgruppeinterview med lærere

Der er gennemført fokusgruppeinterview med 4-6 lærere fra hver af de ni skoler. I alt deltog 41 lærere i interview. Fokusgruppeinterview giver som metode anledning til, at deltagerne drøfter deres erfaringer og holdninger med hinanden med det formål at afdække forskellige erfaringer og vurde-

ringer af et emne. Formålet med fokusgruppeinterviewene med lærerne var, iht. undersøgelses-spørgsmålene at bidrage med dybdegående viden og udfoldede beskrivelser af lærernes erfaringer med nødundervisningen samt deres oplevelser af, hvordan rammerne for nødundervisningen - herunder ledelsesunderstøttelse - har påvirket deres opgaveløsning, undervisningskvaliteten og elevernes læring, motivation og trivsel. Lærerne kunne endvidere videregive deres indtryk af, hvordan forskellige elevgrupper oplevede de forskellige undervisningsformer, anvendt i nødundervisningen. Interviewene havde en varighed af 90 minutter og blev gennemført på skolerne.

I udvælgelsen af lærere var der fokus på, at sikre variation i erfaringerne fra perioden med nødundervisning. EVA bad derfor skolelederen udvælge 5-6 lærere (enkelte steder deltog kun 4 lærere grundet afbud), der havde forskellige erfaringer på baggrund af:

- Undervisning på forskellige trin (indskoling, mellemtrin og udskoling – herunder én lærer der har undervist 9. klasse)
- En eller flere lærere der har erfaringer med elever med særlige behov (det kan også være elever som af andre grunde har været udfordrede i perioden).
- Fagdækning: Hvis der på skolen var lærere, som i perioden med gradvis genåbning af skolen underviste i andre fag end de plejede, ville vi gerne tale med både lærere der underviste i egne og andre fag.

4.1.4 Gruppeinterview med elever

Der er gennemført interview med 4-6 elever fra hver skole. I alt deltog 48 elever. Gruppeinterviewet er kendetegnet ved, at interaktionen primært er mellem interviewer og deltagere. Under gruppeinterviewene gennemgik vi forskellige undervisningsformer med eleverne, for at høre deres erfaringer med og perspektiver på, hvad de synes fungerede godt og mindre godt. Interviewet vekslede mellem fælles interview af hele gruppen, individuel skrivetid, som gav eleverne mulighed for at overveje deres svar på forhånd og runder, hvor eleverne på skift gav deres input. Formålet med gruppeinterviewene med eleverne var, iht. undersøgelses-spørgsmålene at give dybdegående viden om elevernes refleksioner over deres oplevelser med forskellige elementer af nødundervisningen og hvordan de oplevede, at det har påvirket deres trivsel, deltagelse, motivation og læringsudbytte. Interviewene blev gennemført på skolerne og havde en varighed på ca. 45 min.

I udvælgelsen af elever var der fokus på, at indsamle perspektiver fra en mangfoldig elevgruppe, således det er muligt at belyse, hvilke forskelle er der i forskellige elevgruppers oplevelse af de forskellige undervisningsformer, anvendt i Covid-19-perioden. For at gøre interviewet trygt for eleverne indgik elever fra samme klasse i interviewene. Men samlet set dækker interviewene både indskoling, mellemtrin og udskoling. EVA bad skolerne udvælge 5-6 elever (et enkelt sted deltog kun 4 elever grundet afbud), som de vurderede ville finde sig tilpas i en interview situation og som var:

- En blanding af piger og drenge
- Elever med forskelligt engagement og deltagelse
- Elever på forskellige faglige niveauer.

4.2 Interview med tidligere 9.klasseelever

I erfaringsopsamlingen indgår otte skypeinterview med elever, der i foråret 2020 gik i 9. klasse omkring aflysningen af folkeskolens afgangsprøver.

Formålet med disse elevinterview var at give dybdegående viden om elevernes refleksioner over deres oplevelser med, at afgangsprøverne er blevet aflyst og standpunktskarakteren bliver overført som prøvekarakter. Herunder, hvordan de oplever, at det påvirkede deres motivation, deltagelse, trivsel, læringsudbytte i undervisningen op til sommerferien og næste skridt i uddannelsessystemet. Derudover skulle interviewene give os viden om, hvordan eleverne har oplevet eventuelle prøvelignende aktiviteter i perioden.

Eleverne er blevet rekrutteret gennem Epinions ungepanel, da eleverne i efteråret 2020 ikke længere er tilknyttet skolerne. Eleverne er udvalgt med henblik på at opnå variation i forhold til følgende kriterier:

- Køn
- Geografi
- Videre uddannelse (herunder GYM, EUD, 10. klassecentre/efterskoler)

Skemaet nedenfor giver et overblik over kendetegn hos de otte tidligere 9. klasseelever, der deltog i interviewene.

TABEL 4.2

Overblik over kendetegn hos de otte tidligere 9. klasseelever:

Elev	Køn	Region	Nuværende uddannelse
Elev 1	Dreng	Midtjylland	10. klasse på en efterskole
Elev 2	Dreng	Midtjylland	10. klasse på et 10. klassecenter
Elev 3	Pige	Hovedstaden	STX
Elev 4	Pige	Nordjylland	STX
Elev 5	Pige	Hovedstaden	STX
Elev 6 ⁴	Dreng	Syddanmark	HHX
Elev 7	Pige	Sjælland	STX
Elev 8	Dreng	Midtjylland	EUD

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

4 Denne elev gik sidste år i 10. klasse

Interviewene blev gennemført ved hjælp af en semistruktureret Spørgeguide. Spørgeguiden rummer ud over en intro følgende tre temaer:

- Elevernes oplevelse af prøveforløbet, herunder hvordan undervisningen så ud i den sidste periode af skoleåret 2019/20 og hvorvidt der blev gennemført prøvelignende aktiviteter.
- Elevernes oplevelse af, hvad det anderledes prøveforløb har betydet for dem. Herunder hvordan de oplevede at prøverne blev aflyste, at deres årskaracter blev ophøjet til prøvekaracter, hvordan elevernes motivation, deltagelse, læring og trivsel var i perioden og hvorvidt de var bekymret om deres videre uddannelsesforløb.
- Elevernes oplevelse af læringspunkter i forløbet.

Interviewene er gennemført på skype eller over telefon og hvert interview varede ca. 30 minutter. Alle interview er optaget og transskriberet. Efterfølgende er interviewene blevet kodet og analyseret på samme vis som de øvrige interview i erfaringsopsamlingen, hvilket uddybes i næste afsnit.

4.3 Kodning og analyse

De kvalitative data er forberedt til analyseprocessen ved at transskribere lydoptagelserne. Ved transskribering bevares informantens eget ordvalg og der foretages en gengivelse af interviewet frem for en fortolkning. Det gøres for at sikre så autentiske data som muligt.

De udskrevne interview er analyseret af de konsulenter, som har gennemført interviewene og af juniorkonsulenter, som har transskriberet interview. Analysen er foretaget ved brug af en systematisk tematisk kodning. Tematikkerne er udsprunget ved at sammenholde undersøgelsesspørgsmålene med de umiddelbare empiriske fund, der blev fastholdt i form af noter fra hvert skolebesøg. For at sikre at koderne var meningsfulde og tilstrækkelige, blev koderne afprøvet på interview fra hver respondentgruppe på tre skoler. Afprøvningen gav anledning til mindre justeringer i koderne. Da de endelige koder var på plads blev alle interview kodet. I analysen har der været fokus på at identificere både de mønstre, der går på tværs af materialet og på den variation, materialet indeholder.

I kodelisten anvendt på interview med elever, lærere og ledere fra de ni casebesøg indgår for det første koder omkring styring og ledelse. Herunder ledelsens retningslinjer og kommunikation, prioritering af fag, samarbejde med forvaltningen, struktur for undervisningen, inddragelse af lærere og samarbejde med forældre. For det andet indgår koder omkring undervisning og pædagogik. Herunder koder om læringsudbygge, struktur, feedback, didaktik, undervisningsformer, digital omstilling, motivation, kontakt til eleverne, lærer til elev relationer, klassefællesskab, trivsel, håndtering af elever med særlige behov, arbejds mængde og kollegialt samarbejde.

I kodelisten anvendt på interview med tidligere 9. klasseelever indgår koder om prøvelignende aktiviteter, elevernes motivation og deltagelse, læringsudbytte, trivsel, oplevelsen af karaktergivning og elevernes næste skridt i uddannelsessystemet.

5 Kvantitative metodeelementer for grundskoleundersøgelsen

Dette kapitel vedrører gennemførelsen af en spørgeskema-baseret dataindsamling blandt ledere, lærere og elever i grundskolen. Kapitlet er opdelt i fire underafsnit. Afsnit 5.1 beskriver metodeelementer på tværs af spørgeskemaundersøgelserne blandt de tre respondentgrupper, herunder relevante populationsafgrænsninger, forskelle i undersøgelsesdesigns samt den overordnede logik bag indsamlingen af datagrundlaget for hver af de tre spørgeskemaundersøgelser. Afsnittet beskriver stikprøveudvælgelsen samt indberetningen til lærer- og elevundersøgelsen, der blev dannet samlet. Derudover beskriver afsnittet konteksten for undersøgelsen, bruges af registerdata samt databehandling og analyse. Afsnit 5.2, 5.3, og 5.4 beskriver hhv. leder-, lærer- og elevundersøgelsen separat med fokus på undersøgelsesnes spørgeskemaudvikling, udsendelsesgrundlag, dataindsamlingens forløb, svarprocenter og repræsentativitetsanalyser.

Teksten i dette kapitel baserer sig på og inddrager tabeller fra et metodenotat, som Epinion har udarbejdet til EVA som dokumentation for spørgeskemaundersøgelsen på *grundskoleområdet*.

5.1 Metodeelementer på tværs af spørgeskemaundersøgelserne blandt de tre respondentgrupper

5.1.1 Baggrund og populationsafgrænsning

Erfaringsopsamlingen på grundskoleområdet består af tre spørgeskemaundersøgelser blandt forskellige respondentgrupper:

1. En spørgeskemaundersøgelse, der er gennemført som en **populationsundersøgelse** blandt **ledere** på grundskoler.
2. En spørgeskemaundersøgelse, der er gennemført som en **stikprøveundersøgelse** blandt **lærere** på udvalgte klassetrin i grundskolen.
3. En spørgeskemaundersøgelse, der er gennemført som en **stikprøveundersøgelse** blandt **elever** på en delmængde af de skoler, som var udtrukket til deltagelse i spørgeskemaundersøgelsen blandt lærere.

Populationen kan opgøres på forskellige niveauer i de tre spørgeskemaundersøgelser, hhv. på institutionsniveau (skoler) og på individniveau (ledere, lærere og elever). For elevundersøgelsen kan populationen desuden opgøres på klasseniveau (6. og 9. klasse). Medmindre andet er specificeret, anvendes begrebet 'population' i dette notat om populationen på institutionsniveau.

Antallet af skoler, der indgår i populationen på institutionsniveau, varierer for de tre delundersøgelser, da populationerne er afgrænset ud fra forskellige kriterier, alt efter de målgrupper der passede bedst til undersøgelsens genstandsfelt. I dette afsnit karakteriseres populationerne på institutionsniveau samt på individniveau, og det beskrives hvordan de tre populationer på institutionsniveau relaterer sig til hinanden. Specialskoler indgår ikke i nogen af populationerne.

Et samlet overblik overundersøgellesdesign, populationsafgrænsning samt antal skoler i populationen for hver af de tre spørgeskemaundersøgelser fremgår af figuren nedenfor.

FIGUR 5.1

Undersøgellesdesign, populationsafgrænsning og antal skoler i populationen

Delundersøgelse	Type	Populationsafgrænsning (institutionsniveau)						Antal skoler i populationen
		Institutionstyper			Klasser			
Lederundersøgelse	Populationsundersøgelse	Folkeskoler	Fri- og privatskoler	Efterskoler	3. klasse	6. klasse	9. klasse	1930
Lærerundersøgelse	Stikprøveundersøgelse	Folkeskoler	Fri- og privatskoler	Efterskoler*	3. klasse	6. klasse	9./10. klasse	1773
Elevundersøgelse	Stikprøveundersøgelse	Folkeskoler	Fri- og privatskoler			6. klasse	9. klasse	1716

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Note: *Antallet af efterskoler i lærerundersøgelsen er afgrænset til 57 efterskoler (se afsnit 2.3 om stikprøveudvælgelse).

Lederundersøgelsen

Lederundersøgelsen er gennemført som en populationsundersøgelse blandt skoleledere på grundskoler. Alle ledere i populationen er dermed forsøgt kontaktet i forbindelse med undersøgelsen⁵.

Populationen for lederundersøgelsen blev dannet på baggrund af et udtræk fra uddannelsesstatistik.dk, bestående af alle grundskoler (folkeskoler, fri- og privatskoler samt efterskoler), med en oplyst elevbestand i 2018/2019 på udtrækstidspunktet, og med elever på mindst én af følgende klassetrin: 3. klasse, 6. klasse eller 9. klasse. Populationen består således af ledere på 1930 forskellige grundskoler. Da der kun er registeret én skoleleder pr. institution, svarer populationen på institutionsniveau i udgangspunktet til populationen på individniveau. En nærmere afgrænsning af målgruppen fremgår af afsnit 3.2.

Lærerundersøgelsen

Lærerundersøgelsen er gennemført som en stikprøveundersøgelse blandt lærere på udvalgte grundskoler. Stikprøveudvælgelsen for lærerundersøgelsen er beskrevet nærmere i afsnit 5.3.

På institutionsniveau blev populationen for lærerundersøgelsen dannet på baggrund af et udtræk fra uddannelsesstatistik.dk, bestående af alle grundskoler (folkeskoler, fri- og privatskoler samt efterskoler), med en oplyst elevbestand i 2018/2019 på udtrækstidspunktet, og med elever på mindst en af klassetrinnene 3. klasse, 6. klasse eller 9. klasse. Antallet af efterskoler i populationen for lærerundersøgelsen var på forhånd fastsat til at være 57 efterskoler, da dette antal afspejler den andel, som 9. klasses elever på efterskoler udgør af det samlede antal elever på efterskoler i 2020. Der

5 Nogle ledere har på forhånd frabedt sig deltagelse, og er derfor ikke blevet kontaktet ifm. undersøgelsen (se afsnit 5.2 om lederundersøgelsen)

er dermed færre efterskoler i populationen for lærerundersøgelsen, sammenlignet med populationen for lederundersøgelsen (For uddybning: se afsnittet 5.1.3 om stikprøveudvælgelse). På institutionsniveau består populationen i lærerundersøgelsen af 1773 grundskoler.

På individniveau udgøres populationen af lærere, som under genåbningsperioden i foråret 2020 underviste i 2. klasse, 5. klasse eller 8. klasse⁶. Dermed er lærerundersøgelsen gennemført blandt lærere, der under genåbningsperioden underviste i hhv. indskoling (2. klasse), på mellemtrinnet (5. klasse) og i udskoling (8. klasse). Lærere, ansat på efterskoler, som var udtrukket til at deltage i lærerundersøgelsen, kunne have undervist i 9. eller 10. klasse under genåbningsperioden⁷.

Elevundersøgelsen

Elevundersøgelsen er gennemført som en stikprøveundersøgelse på en delmængde af de skoler, som var udtrukket til at deltage i lærerundersøgelsen. Stikprøveudvælgelsen for elevundersøgelsen er beskrevet nærmere i afsnit 5.1.3. Der er dermed tale om at populationen til elevundersøgelsen er en afgrænset udgave af populationen til lærerundersøgelsen.

På institutionsniveau blev populationen for elevundersøgelsen dannet på baggrund af et udtræk fra uddannelsesstatistik.dk, bestående af folkeskoler samt frie- og privatskoler med en oplyst elevbestand i 2018/2019 på udtrækstidspunktet, og med enten 6. klasse og/eller 9. klasse. Elever på efterskoler indgår *ikke* i populationen for elevundersøgelsen, ligesom skoler uden 6. og 9. klasse ikke er en del af populationen. På institutionsniveau består populationen i elevundersøgelsen således af 1716 grundskoler.

På individniveau udgøres populationen af elever, der, under genåbningsperioden i foråret 2020, gik i enten 5. eller 8. klasse⁸. Eleverne gik dermed i 6. eller 9. klasse under dataindsamlingsperioden.

5.1.2 Datagrundlag

Med betegnelsen 'datagrundlag' henviser vi i dette bilag til det endelige antal indsamlede besvarelser i hver af de respektive spørgeskemaundersøgelser. I dette afsnit skitseres overordnede træk ved de tre spørgeskemaundersøgelser indsamlingsmetoder og datagrundlag, mens mere detaljerede beskrivelser fremgår i de enkelte afsnit 5.3–5.5.

Lederundersøgelsen

I og med at spørgeskemaundersøgelsen blandt ledere er gennemført som en populationsundersøgelse, hvor udsendelsesgrundlaget udgøres af samtlige ledere i populationen⁹ adskiller denne sig fra de to andrespørgeskemaundersøgelser ved at der ikke er en egentlig indberetningsfase og at undersøgelsen udsendelsesgrundlag er etableret på forhånd. Figuren nedenfor viser indsamlingen af datagrundlaget i lederundersøgelsen. Da ikke alle ledere har besvaret spørgeskemaet, er der et besvarelsesbortfald. Det endelige datagrundlag udgøres af antallet af ledere, der har besvaret undersøgelsen.

---

6 Populationens størrelse på individniveau er ukendt i lærerundersøgelsen.

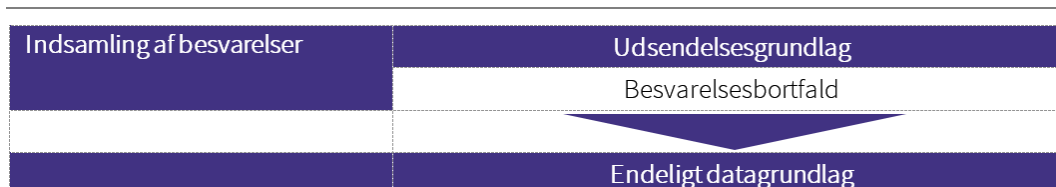
7 Mere specifikt blev efterskolelærerne bedt om at svare ud fra den 9. klasse eller det hold (kan indeholde elever fra både 9. og 10. klasse), som de havde haft flest timer med i genåbningsperioden. Hvis de ikke havde undervist en 9. klasse i perioden, blev de bedt om at tænke på en 10. klasse.

8 Populationens størrelse på individniveau er ukendt i elevundersøgelsen.

9 Enkelte skoleledere var ikke en del af udsendelsesgrundlaget (se afsnit 3.2: Udsendelsesgrundlag).

FIGUR 5.2

Indsamling af datagrundlag i lederundersøgelsen

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Lærerundersøgelsen

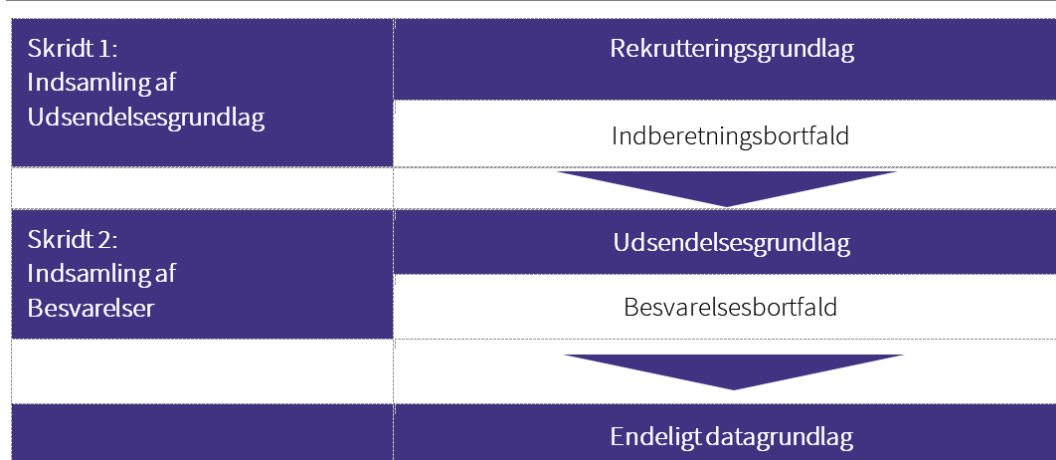
Indsamlingen af undersøgelsens datagrundlag for lærere er foregået i to skridt. Først har vi bedt en række skoleledere i et udvalgt **rekrutteringsgrundlag (stikprøven)** om at indsende kontaktoplysninger på de af skolens lærere, der underviste i hhv. 2., 5., og 8., klasse under genåbningsperioden i foråret 2020.

De indsendte kontaktoplysninger etablerer lærerundersøgelsens **udsendelsesgrundlag**. Da ikke alle skoleledere har indsendt kontaktoplysninger, implicerer denne proces et indberetningsbortfald i overgangen fra rekrutterings- til udsendelsesgrundlag.

Herefter er der udsendt spørgeskemaer til alle lærere i udsendelsesgrundlaget. Da ikke alle lærere har besvaret undersøgelsens spørgeskema, implicerer denne proces et besvarelsesbortfald i overgangen fra udsendelsesgrundlag til endeligt **datagrundlag**. Figuren nedenfor viser indsamlingen af datagrundlaget i lærerundersøgelsen. Udsendelsesgrundlaget og det endelige datagrundlag kan opgøres både på institutions- og lærerniveau. I repræsentativitetsanalysen, afsnit 5.3.4, opgøres samtlige fordelinger på institutionsniveau.

FIGUR 5.3

Indsamling af datagrundlag i lærerundersøgelsen

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Elevundersøgelsen

Indsamlingen af undersøgelsens datagrundlag blandt elever er foregået i to skridt. Først har vi bedt en række skoleledere i et udvalgt **rekrutteringsgrundlag (stikprøven)** om at indsende kontaktoplysninger på en kontaktlærer til den eller de klasser¹⁰, der var udtrukket til at deltage i elevundersøgelsen, samt at angive antallet af elever i de pågældende klasser¹¹. For nærmere information om stikprøveudvælgelsen samt indberetning til elevsurveyen, se afsnit 2.3.

De indsendte kontaktoplysninger etablerer undersøgelsens **udsendelsesgrundlag**. Da ikke alle skoleledere har indsendt kontaktoplysninger på kontaktlærere, implicerer denne proces et indberetningsbortfald i overgangen fra rekrutterings- til udsendelsesgrundlag.

Herefter er der udsendt en mail til alle kontaktlærere i udsendelsesgrundlaget, hvor vi har bedt lærerne om at deltage med deres udvalgte klasser. Da ikke alle lærere har deltaget med deres klasse, implicerer denne proces et besvarelsesbortfald i overgangen fra udsendelsesgrundlag til endeligt **datagrundlag**.

Udsendelsesgrundlaget og det endelige datagrundlag kan opgøres både på institutions-, klasse- og elevniveau.

- Et besvarelsesbortfald på institutionsniveau betyder, at ingen klasser fra en institution i udsendelsesgrundlaget har deltaget i undersøgelsen.
- Et besvarelsesbortfald på klasseniveau betyder, at ingen elever i en udvalgt klasse fra en institution i udsendelsesgrundlaget har deltaget i undersøgelsen¹².
- Et bortfald på elevniveau betyder, at ikke alle elever, angivet i udsendelsesgrundlaget, har deltaget i undersøgelsen. Det samlede besvarelsesbortfald på elevniveau kan således både være udtryk for, at enkelte elever i en klasse ikke har gennemført undersøgelsen (f.eks. pga. sygdom, da undersøgelsen blev gennemført) eller at en eller flere hele klasser på en institution ikke har gennemført undersøgelsen.

I repræsentativitetsanalyserne opgøres samtlige fordelinger på institutionsniveau. Figuren nedenfor viser indsamlingen af datagrundlaget i elevundersøgelsen.

---

¹⁰ En skole kan være udtrukket til at deltage med enten; kun 6. klasse; 6. og 9. klasse eller kun 9.klasse.

¹¹ Sidstnævnte anvendes som udsendelsesgrundlag på elevniveau.

¹² Da skolerne kan være blevet bedt om at deltage med både en 6. og 9. klasse, kan der optræde skoler, hvor kun én af klasserne har deltaget. Dette vil indikere et bortfald på klasseniveau, men ikke på skoleniveau.

FIGUR 5.4

Indsamling af datagrundlag i elevundersøgelsen

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

5.1.3 Stikprøveudvælgelse og indberetning – lærer og elevundersøgelsen

Lærer- og elevundersøgelse er begge gennemført som stikprøveundersøgelser. Dette afsnit beskriver først stikprøveudvælgelsen for de to delundersøgelser og herefter **skridt 1** i dataindsamlingsprocessen for de to undersøgelser; indsamlingen af udsendelsesgrundlaget, jf. afsnit 5.1.3. Da stikprøverne og indberetningssurveyen er dannet samlet for lærer- og elevundersøgelsen, præsenteres resultaterne samlet.

Stikprøveudvælgelsesafsnittet er delt op i to afsnit, da der, grundet et lavere tilsagn om deltagelse i undersøgelsen end forventet i den oprindeligt udtrukne stikprøve, blev udtrukket en ekstra stikprøve af skoler til lærer- og elevundersøgelserne. Den oprindeligt udtrukne stikprøve benævnes i følgende **stikprøve 1**, mens den ekstra udtrukne stikprøve benævnes **stikprøve 2**.

Stikprøveudvælgelse

Stikprøve 1

Populationen for lærer- og elevundersøgelsen blev dannet på baggrund af et udtræk fra uddannelsesstatistik.dk, bestående af alle grundskoler (folkeskoler, fri- og privatskoler samt efterskoler), med en oplyst elevbestand i 2018/2019 på udtrækstidspunktet. I alt bestod populationen af 1184 folkeskoler, 532 fri- og private grundskoler samt 202 efterskoler. Af de 202 efterskoler i udtrækket, havde 185 efterskoler 9. klasseelever, og 201 efterskoler havde 10. klasseelever. Den samlede population af efterskoleelever i skoleåret 2018/2019 var på 24.951 elever, hvoraf 9. klasseelever udgjorde 28 pct. Ud af de 202 efterskoler blev 57 efterskoler simpelt tilfældigt udvalgt til at indgå i populationen for lærerundersøgelsen, mens efterskolerne blev udeladt i populationen for elevundersøgelsen.

Der blev herefter udtrukket en simpel tilfældig stikprøve på 400 skoler til lærerundersøgelsen. Af de 400 skoler blev der til elevundersøgelsen udtrukket en simpel tilfældig stikprøve på 160 6. klasser og 160 9. klasser fordelt på 203 skoler. Af de 203 skoler blev 43 skoler udtrukket til at deltage

med en 6. klasse, 43 skoler blev udtrukket til at deltage med en 9. klasse, og 117 skoler blev udtrukket til at deltage med en 6. og en 9. klasse.

Nedenstående tabeller viser populations- og stikprøvefordelingerne for lærer- og elevundersøgelsen.

TABEL 5.1

Populations- og stikprøvefordelinger for lærerundersøgelsen (stikprøve 1)

		Population (antal)	Population (andel)	Stikprøve (antal)	Stikprøve (andel)
Instituti- onstype	Folkeskoler	1.184	67 %	262	66 %
	Fri- og privatskoler	532	30 %	116	29 %
	Efterskoler	57	3 %	22	6 %
Region	Hovedstaden	387	22 %	84	21 %
	Sjælland	294	17 %	68	17 %
	Midtjylland	438	25 %	105	26 %
	Nordjylland	218	12 %	43	11 %
	Syddanmark	436	25 %	100	25 %
Bestand	Under 125 elever	335	19 %	82	21 %
	125-249 elever	436	25 %	99	25 %
	250-500 elever	460	26 %	103	26 %
	Over 500 elever	542	31 %	116	29 %
Andel an- den etnisk herkomst end dansk	0 %	365	21 %	86	22 %
	1-6 %	514	29 %	110	28 %
	6-15 %	525	30 %	123	31 %
	Over 15 %	369	21 %	81	20 %
Afgangsk- arakter	Under 6,7	299	17 %	66	17 %
	6,7-7,2	274	15 %	63	16 %
	7,2-7,8	341	19 %	80	20 %
	Over 7,8	377	21 %	85	21 %
	Uoplyst	482	27 %	106	27 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

TABEL 5.2

Populations- og stikprøvefordelinger for elevundersøgelsen (stikprøve 1)

		Population (antal)	Population (andel)	Stikprøve (antal)	Stikprøve (andel)
Instituti- onstype	Folkeskoler	1.184	69 %	144	71 %
	Fri- og privatskoler	532	31 %	59	29 %
	Efterskoler	0	0 %	0	0 %
Udbudte klasser	Kun 6. kl.	379	23 %	43	21 %
	6. og 9. kl.	1.262	75 %	156	77 %
	Kun 9. kl.	32	2 %	4	2 %
Region	Hovedstaden	385	22 %	44	22 %
	Sjælland	279	16 %	37	18 %
	Midtjylland	425	25 %	46	23 %
	Nordjylland	213	12 %	25	12 %
	Syddanmark	414	24 %	51	25 %
Bestand	Under 125 elever	301	18 %	31	15 %
	125-249 elever	415	24 %	48	24 %
	250-500 elever	459	27 %	59	29 %
	Over 500 elever	541	32 %	65	32 %
Andel an- den etnisk herkomst end dansk	0 %	330	19 %	35	17 %
	1-6 %	504	29 %	54	27 %
	6-15 %	514	30 %	75	37 %
	Over 15 %	368	21 %	39	19 %
Afgangs- karakter	Under 6,7	278	16 %	30	15 %
	6,7-7,2	259	15 %	29	14 %
	7,2-7,8	332	19 %	36	18 %
	Over 7,8	373	22 %	58	29 %
	Uoplyst	474	28 %	50	25 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

Stikprøve 2

Grundet et lavere tilsagn om deltagelse i undersøgelsen end forventet, blev der udtrukket en ekstra stikprøve af skoler til lærer- og elevundersøgelsen. Ved udvælgelsestidspunktet for den ekstra stikprøve, havde 152 skoler indvilliget i at deltage i lærersurveyen, og 65 skoler i elevsurveyen. Dog var det på daværende tidspunkt kun en lille andel, der rent faktisk havde besvaret spørgeskemaet. Der blev derfor der i alt udtrukket 600 ekstra skoler til at deltage i lærerundersøgelsen, og heraf 320 ekstra skoler til elevundersøgelsen. Den ekstra stikprøve blev udtrukket disproportionalt stratificeret under antagelse af, at deltagelsesandelene på de relevante baggrundsvariable for den første

stikprøve, ville være de samme for den ekstra stikprøve. Således blev det tilstræbt, at den ekstra stikprøve kunne udjævne fordelingerne på baggrundsvariablene, der var skæve som følge af et skævt bortfald i de foreløbige besvarelser fra den første stikprøve. Dette med det formål at styrke repræsentativiteten i det endelige datagrundlag.

Nedenstående tabeller viser populationsandelen, deltagelsesfordelingerne ved udtrækstidspunktet samt fordelingerne for den anden stikprøve i lærer- og elevundersøgelsen.

TABEL 5.3

Deltagelses- og stikprøvefordelinger for lærerundersøgelsen (stikprøve 2)

		Population (andel)	Deltagelse (antal)	Deltagelse (andel)	Stikprøve (antal)	Stikprøve (andel)
Instituti- onstype	Folkeskoler	67 %	85	56 %	503	84 %
	Fri- og privatskoler	30 %	57	38 %	97	16 %
	Efterskoler	3 %	10	7 %	0	0 %
Region	Hovedstaden	22 %	25	16 %	192	32 %
	Sjælland	17 %	21	14 %	108	18 %
	Midtjylland	25 %	48	32 %	92	15 %
	Nordjylland	12 %	16	11 %	81	14 %
	Syddanmark	25 %	42	28 %	127	21 %
Bestand	Under 125 elever	19 %	38	25 %	58	10 %
	125-249 elever	25 %	46	30 %	101	17 %
	250-500 elever	26 %	35	23 %	173	29 %
	Over 500 elever	31 %	33	22 %	268	45 %
Andel an- den etnisk herkomst end dansk	0 %	21 %	36	24 %	86	14 %
	1-6 %	29 %	38	25 %	171	29 %
	6-15 %	30 %	51	34 %	181	30 %
	Over 15 %	21 %	27	18 %	162	27 %
Afgangska- rakter	Under 6,7	17 %	19	13 %	127	21 %
	6,7-7,2	15 %	16	11 %	107	18 %
	7,2-7,8	19 %	33	22 %	128	21 %
	Over 7,8	21 %	34	22 %	131	22 %
	Uoplyst	27 %	50	33 %	107	18 %

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

TABEL 5.4

Deltagelses- og stikprøvefordelinger for elevundersøgelsen (stikprøve 2)

		Population (andel)	Deltagelse (antal)	Deltagelse (andel)	Stikprøve (antal)	Stikprøve (andel)
Instituti- onstype	Folkeskoler	69 %	40	62 %	260	81 %
	Fri- og privatskoler	31 %	25	38 %	60	19 %
	Efterskoler	0 %	0	0 %	0	0 %
Udbudte klasser	Kun 6. kl.	23 %	16	25 %	23	7 %
	6. og 9. kl.	75 %	48	74 %	293	92 %
	Kun 9. kl.	2 %	1	2 %	4	1 %
Region	Hovedstaden	22 %	12	18 %	117	37 %
	Sjælland	16 %	12	18 %	58	18 %
	Midtjylland	25 %	19	29 %	42	13 %
	Nordjylland	12 %	7	11 %	37	12 %
	Syddanmark	24 %	15	23 %	66	21 %
Bestand	Under 125 elever	18 %	10	15 %	24	8 %
	125-249 elever	24 %	19	29 %	40	13 %
	250-500 elever	27 %	19	29 %	95	30 %
	Over 500 elever	32 %	17	26 %	161	50 %
Andel anden etnisk herkomst end dansk	0 %	19 %	14	22 %	38	12 %
	1-6 %	29 %	13	20 %	104	33 %
	6-15 %	30 %	25	38 %	99	31 %
	Over 15 %	21 %	13	20 %	79	25 %
Afgangs- karakter	Under 6,7	16 %	8	12 %	69	22 %
	6,7-7,2	15 %	6	9 %	63	20 %
	7,2-7,8	19 %	15	23 %	68	21 %
	Over 7,8	22 %	19	29 %	91	28 %
	Uoplyst	28 %	17	26 %	29	9 %

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

Indberetning

De skoler, der var udtrukket til at deltage i lærer- og elevundersøgelserne, fik indledningsvist tilsendt en informationsmail til den e-mailadresse, der er oplyst i institutionsregisteret. Informationsmailen indeholdt oplysninger om undersøgelsens baggrund og formål samt en orientering om dataindsamlingsperioden. Desuden indeholdt e-mailen en teknisk vejledning til sikker indberetning af lærernes kontaktoplysninger (navn og e-mail). For de skoler, der var udvalgt til at deltage i elev-

undersøgelsen, indeholdt e-mailen et separat felt til indberetning af kontaktoplysninger på en kontaktlærer (navn og e-mail), med ansvar for at afvikle spørgeskemaundersøgelsen med den udvalgte klasse, samt et felt til angivelse af antal elever i den pågældende klasse.

For skoler udtrukket til lærer- og elevundersøgelsen i stikprøve 1 var denne e-mail den første information, skolerne modtog om undersøgelsen. Skoler udtrukket til lærer- og elevundersøgelsen i stikprøve 2 var bekendt med undersøgelsen på forhånd, da skolelederne allerede havde modtaget en invitation til deltagelse i lederundersøgelsen.

Dataindsamling

Indberetningsskemaerne er indsamlet i perioden fra den 25. august 2020 til og med den 26. oktober 2020¹³.

Der er sendt e-mail invitationer ud af to omgange, hhv. til stikprøve 1 og stikprøve 2. Herefter er der løbende blevet sendt påmindelser til skoler, som ikke havde indberettet kontaktoplysninger, og som ikke havde frabedt sig at deltage i undersøgelsen. Tidspunkt for udsendelse af e-mailinvitationer og påmindelser til hhv. stikprøve 1 og 2 fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 5.5

Oversigt over udsendelse af e-mail invitationer og påmindelser til indberetningsskema

Stikprøve	E-mail invitation	Påmindelse 1	Påmindelse 2
Stikprøve 1	25. august	3. september	15. september
Stikprøve 2	2. oktober	9. oktober	-

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

Indberetningsbortfald

Tabellerne nedenfor viser et overblik over svarprocenter for indberetningsskemaet. Der vises separate opgørelser over indberetningsbortfald for lærer- og elevundersøgelsen.

Tabellen nedenfor viser antallet af skoler, der indberettede kontaktoplysninger på lærere i hhv. stikprøve 1 og stikprøve 2, fordelt på skoletype. Af tabellen ses det, at 25 % af skolerne indberettede kontaktoplysninger på lærere i forbindelse med undersøgelsen. Alle tal er angivet på institutionsniveau.

TABEL 5.6

Antal indberetninger til lærerundersøgelsen i de to stikprøver

Stikprøve	Skoletype	Antal skoler (stikprøve)	Antal indberetninger	Andel
Stikprøve 1	Folkeskole	262	87	33 %

¹³ Den oprindelige var dataindsamlingen planlagt til at lukke i uge 41, men med henblik på at hæve antallet af besvarelser, blev den forlænget.

Stikprøve	Skoletype	Antal skoler (stikprøve)	Antal indberetninger	Andel
	Fri- og privatskole	116	58	60 %
	Efterskole	22	10	45 %
	Total	400	155	39 %
Stikprøve 2	Folkeskole	503	80	16 %
	Fri- og privatskole	97	18	19 %
	Efterskole	-	-	-
	Total	600	98	16 %
Total	Folkeskole	765	167	22 %
	Fri- og privatskole	213	76	36 %
	Efterskole	22	10	45 %
	Total	1.000	253	25 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

Tabellen nedenfor viser antallet af skoler, der indberettede kontaktoplysninger på kontaktlærere, der skulle deltage med klasser i elevundersøgelsen i stikprøve 1 og stikprøve 2. Tabellen er opdelt på klasseniveau inden for skoletype. Af tabellen ses det, at 27 % af skolerne indberettede kontaktoplysninger på kontaktlærere i 6. klasse, mens 21 % af skolerne indberettede kontaktoplysninger for kontaktlærere i 9. klasse. På tværs af 6. og 9. klasse indberettede 24 % af skolerne kontaktoplysninger.

TABEL 5.7

Antal indberetninger til elevundersøgelsen i de to stikprøver - opdelt på klassetrin

Stikprøve	Skoletype	Klassetrin	Antal klasser (stikprøve)	Antal indberetninger	Andel
Stikprøve 1	Folkeskole	6. klasse	116	35	30 %
		9.klasse	107	26	24 %
	Fri- og privatskole	6. klasse	44	19	43 %
		9.klasse	33	21	40 %
	Total	6. klasse	160	154	34 %
		9.klasse	160	47	29 %
Stikprøve 2	Folkeskole	6. klasse	117	22	19 %
		9.klasse	178	24	13 %
	Fri- og privatskole	6. klasse	32	7	22 %
		9.klasse	42	8	19 %
	Total	6. klasse	149	29	19 %

Stikprøve	Skoletype	Klassetrin	Antal klasser (stikprøve)	Antal indberetninger	Andel
		9.klasse	220	32	15 %
Total for stikprøve 1 og stikprøve 2	Folkeskole	6. klasse	233	57	24 %
		9.klasse	285	50	18 %
	Fri- og privatskole	6. klasse	76	26	34 %
		9.klasse	95	29	31 %
	Total	6. klasse	309	83	27 %
		9.klasse	380	79	21 %
I alt		6. og 9. klasse	689	162	24 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

5.1.4 Spørgeskemaudvikling

De tre spørgeskemaer til hhv. skoleledere, lærere og elever blev udarbejdet af EVA's projektgruppe i perioden august-september 2020.

Udviklingen af spørgeskemaerne har taget udgangspunkt i viden fra det afgrænsede desk study og de indledende interviews. Hvert spørgeskema rummer en række temaer i tråd med undersøgelses-spørgsmålene for erfaringsopsamlingen. Det er blevet vurderet, hvilke respondentgrupper, der har de bedste forudsætninger for at give et validt svar på forskellige dele af undersøgelses-spørgsmålene. I hvert spørgeskema bliver der både spurgt ind til respondenternes erfaring fra nedluknings- og genåbningsperioden i foråret 2020, ligesom der i lærer- og lederspørgeskemaet er temaer omkring fx samarbejde der går på tværs af hele perioden med nødundervisning i foråret 2020. Svarkategorierne for spørgsmålene har hovedsageligt være lukkede. Temaerne i de tre spørgeskemaer er som følger:

Ledere:

- De styringsmæssige rammer for nødundervisningen i hhv. nedluknings- og genåbningsperioden.
- Det undervisende personales forudsætninger for at varetage nødundervisningen.
- Samarbejdet med det undervisende personale.
- Tilrettelæggelse af undervisningen.
- Vurdering af betydningen af nødundervisningen
- Læringspunkter fra perioden med nødundervisning

Lærere:

- Undervisningsformer i nedluknings- og genåbningsperioden
- Tilrettelæggelse af undervisningen, særligt i genåbningsperioden
- Muligheden for at skabe motivation, variation, trivsel mv. i nødundervisningen i nedluknings- og genåbningsperioden
- Elevernes læring i nedluknings- og genåbningsperioden

- Kontakt til eleverne i nedlukningsperioden
- Samarbejdet med leder og kollegaer
- Arbejdstid
- Læringspunkter fra perioden med nødundervisning

Elever:

- Undervisningsformer i nedluknings- og genåbningsperioden
- Forudsætninger for at gennemføre fjernundervisning
- Motivation, variation, koncentration, læring og trivsel i undervisningen i nedluknings- og genåbningsperioden
- Hjælp fra læreren, familie eller andre til opgaveløsning

Spørgeskemaerne er blevet kvalificeret internt af kvalitetskonsulenter på EVA og har været til kommentering i BUVM.

Pilottest

Forud for spørgeskemaundersøgelserne blev spørgeskemaerne pilottestet. Det overordnede formål med en pilottest er at gøre det muligt at indsamle data med færrest mulige måleproblemer. Konkret betyder det, at pilottestene skulle kvalificere spørgeskemaerne og at sikre, at spørgsmålene blev forstået ensartet og i overensstemmelse med intentionen.

I interviewene blev spørgeskemaerne gennemgået spørgsmål for spørgsmål, således at respondenterne kom igennem alle dele af spørgeskemaerne. I interviewene var der særligt fokus på at få afklaret, om spørgsmålene var forståelige og meningsfulde, om svarkategorierne var tilstrækkelige og gensidigt udelukkende, om spørgeskemaet forekom logisk og klart, samt om spørgeskemaet manglede vigtige aspekter.

Pilotinterviewene blev gennemført af EVA som telefoniske interview med respondenter fra de tre målgrupper. Eneste undtagelse var pilottest med elever fra grundskolen, der blev gennemført som gruppeinterview med 2-3 elever fra hhv. mellemtrin og udskoling. Interviewene varede ca. 30 minutter, alt efter hvor mange kommentarer informanterne havde.

Nedenstående skema viser et overblik over de gennemførte interview ifm. pilottesten.

TABEL 5.8

Skema viser et overblik over de gennemførte interview ifm. pilottesten

Respondenter	Grundskole
Lærere	4
Skoleledere	2
Elever fra 6. & 8. kl	5

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

5.1.5 Kontekst for undersøgelsen

Dataindsamlingen til alle tre spørgeskemaundersøgelser blev gennemført på et tidspunkt hvor skoler og skoleledere viste sig langt mindre tilgængelige end det normalt er tilfældet for lignende undersøgelser. Dette skyldes formentlig en generel afmatning af sektoren, som følge af de omstillinger, der har skullet gennemføres som følge af covid-19-pandemien. Dertil kan det have haft en betydning, at der på dataindsamlingstidspunkt allerede var blevet gennemført et antal undersøgelser om samme emne.

Som beskrevet i afsnit 2.3 er der løbende taget væsentlige skridt for at imødegå komparativt lave svarprocenter ved at udvide rekrutteringsgrundlaget ved udtrække ekstra stikprøver samt at følge op på besvarelser i det omfang, det var hensigtsmæssigt. Sidstnævnte ift. ikke at følge op i en sådan grad, at det vakte irritation hos respondenterne, som måske ligefrem ville motivere dem til ikke at besvare spørgeskemaet.

På trods af de væsentlige ekstra tiltag bør det stadig bemærkes, at svarprocenterne i de respektive delundersøgelser ligger lavere end det i hovedreglen er tilfældet.

5.1.6 Registerdata

Til dele af analyserne af elevdata er der anvendt registerdata fra Danmarks Statistik (DST) og fra Styrelsen for It og Læring (STIL).

Fra DST er der anvendt registerdata fra:

- Befolkningsregistret (BEF) – oplysninger om eleverens køn, alder, bopælskommune, etniske herkomst.
- Uddannelser (UDDA) – oplysninger om eleverens forældres uddannelsesniveau.
- Familieindkomster (FAIK) – oplysninger om eleverens husstandsindkomst.

Alle udtræk fra DST er opgjort pr. 30. september 2019.

Fra STIL har vi anvendt følgende data:

- Nationale test i dansk og matematik
  - Elever der gik i 6. klasse sep 2020: dansk i 4. klasse marts/april 2019 + matematik i 3. klasse marts/april 2018
  - Elever der gik i 9. klasse sep 2020: Dansk i 6. klasse marts/april 2018 + matematik i 6. klasse marts/april 2018.

Disse data er primært anvendt med henblik på at undersøge, om nødundervisningen har påvirket forskellige elevgrupper forskelligt, dvs. om besvarelser af udvalgte spørgsmål fordeler sig forskelligt afhængig af fx elevernes faglige udgangspunkt eller socioøkonomiske baggrund.

Registerdata blev endvidere anvendt i forbindelse med repræsentativitetsanalysen med henblik på at teste, om respondenterne er repræsentative for populationen på individniveau set i forhold til forældrenes uddannelsesmæssige baggrund mm.

Operationalisering af variable

Data fra DST og STIL blev bearbejdet og kategoriseret på følgende måde:

Etnisk herkomst

Elever som er registreret som en del af den danske befolkning i september 2019 har oplysninger om etnisk herkomst i befolkningsregistret. Oplysninger om elevens etniske herkomst er sammenkoblet af to variable i udtrækket fra befolkningsregistret, nemlig indvandrerstype (IE_TYPE¹⁴) og oprindelsesland (OPR_LAND¹⁵). Herudfra har vi kategoriseret variablen således:

- Elever med dansk herkomst og elever med vestlig herkomst (herunder både indvandrere og efterkommere)
- Elever med ikke-vestlig herkomst (herunder både indvandrere og efterkommere).

Husstandsindkomst

Husstandsindkomst er defineret som den samlede årlige indkomst for den husstand, som eleven er en del af i september 2019. Oplysninger om husstandsindkomst er opgjort som ækvivaleret familieindkomst (FAMAEKVIVADISP_13¹⁶). Herudfra har vi kategoriseret variablen i kvartiler.

Forældres uddannelsesniveau

Forældres uddannelsesniveau er dannet ud fra dels en kobling af elev til forældre via befolkningsregisteret (MOR_ID¹⁷ og FAR_ID¹⁸) og derefter udtræk fra uddannelsesregisteret (UDDA) om forældres højst fuldførte uddannelse (HFAUDD¹⁹). Oplysningerne er opgjort samlet for forældrenes uddannelsesstatus, således at den forælder med højeste uddannelsesniveau definerer hvilken kategori forældrene hører under. Variablen er kategoriseret som følgende:

- Ingen kompetencegivende uddannelse, herunder grundskole, 10. klasse, forberedende uddannelse, gymnasieuddannelse.
- Erhvervsuddannelse, inkl. EUX.
- Videregående uddannelse, herunder korte, mellemlange og lange videregående uddannelser.

Nationale test i dansk og matematik

De to elevgruppers respektive scores i nationale test i dansk og matematik har vi anvendt som et mål for deres faglige udgangspunkt. Reelt er der tale om, hvad der kunne betegnes som en proxy/indikation, da testresultaterne ligger tilbage i tiden, set ift. dataindsamlingsstidspunktet.

---

14 <https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningsservice/Dokumentation/hoekvalitetsvariable/udlaendinge/ie-type>

15 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/moduldata-for-befolkning-og-valg/opr-land>

16 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/familieindkomst/famaekvivadis-13>

17 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/moduldata-for-befolkning-og-valg/mor-id>

18 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/moduldata-for-befolkning-og-valg/far-id>

19 <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/Uddannelsesdata/Befolkningens-Uddannelse/HFAUDD>

Elevernes respektive gennemsnitlige testscores har vi opgjort i kvartiler, da vi kun var interessere en grundlæggende niveauinddeling. I rapporten har vi yderligere indskrænket os til kun at se på forskelle mellem de elever der ligger i hhv. øverste og nederste kvartil.

5.1.7 Databehandling og analyse

I rapporten er data blevet analyseret og afrapporteret primært via frekvens- og krydstabeller.

Til test af statistisk signifikans i krydstabellerne er der anvendt en χ^2 -test. I de analyser på lærer- og elevdata, der indgår i rapporten, testresultaterne desuden sammenholdt med en korrigeret χ^2 -test, hvor der tages højde for undersøgelsens klyngeudvælgelse ved at korrigere for eventuel afhængighed mellem besvarelser fra elever eller lærere fra samme skole.

5.2 Lederundersøgelsen

5.2.1 Udsendelsesgrundlag

Lederundersøgelsen er gennemført som en populationsundersøgelse blandt skoleledere på grundskoler. Populationen blev dannet på baggrund af et udtræk fra uddannelsesstatistik.dk ud fra følgende kriterier:

- **Enhedsart:** 'Afdeling (underordnet enhed)' og 'Institutioner uden enheder'
- **Institutionstype:** 'Folkeskoler, Friskoler og private grundskoler og Efterskoler;
- **Elevbestand:** Skolerne har som minimum elever på ét klassetrin i 3., 6., eller 9. klasse. Således frasorteres 10. klasses centre og lignende.

Spørgeskemaundersøgelsen er udsendt til skoleledere. Kontaktoplysningerne (navn og e-mail) for grundskolernes ledere blev indhentet fra institutionsregisteret. Der blev ikke udsendt e-mails til skoleledere med manglende kontaktoplysninger i institutionsregisteret eller til ledere, som havde nægtet at deltage i undersøgelsen via indberetningskemaet til lærer/elevundersøgelsen²⁰.

Nedenstående tabel viser undersøgelsens udsendelsesgrundlag fordelt på institutionstype.

---

²⁰ Udsendelsesgrundlaget for lederundersøgelsen er 1889 institutioner, mens populationen i lederundersøgelsen er 1930 institutioner (se tabel 5.10). 41 skoleledere i populationen modtog således ikke en invitation til undersøgelsen. De 41 ledere, der ikke modtog en invitation til undersøgelsen, havde enten frabedt sig deltagelse i undersøgelsen ifm. indberetningsundersøgelsen (muligt for ledere, hvis skoler var udtrukket til deltagelse i lærer- og elevundersøgelsen i stikprøve 1, som tidsmæssigt blev rekrutteret før lederundersøgelsen) eller havde ikke tilgængelige kontaktoplysninger.

TABEL 5.9

Udsendelsesgrundlag for ledere

Grundskoletype	Antal institutioner
Folkeskole	1.176
Frie- og private skoler	531
Efterskoler	182
Total	1.889

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

5.2.2 Dataindsamling

Data er indsamlet i perioden fra den 23. september til og med d. 30. oktober 2020²¹ ved følgende indsamlingsdesign:

- **E-mailinvitation:** Den 23. september 2020 er der blevet udsendt e-mailinvitationer med unikke weblinks til 1.890²² skoleledere. De skoleledere, der ikke kendte til undersøgelsen på forhånd, blev i e-mailinvitationen introduceret til undersøgelsens formål (n = 1509). De skoleledere, der var bekendt med undersøgelsen, fordi elever og /eller lærere på den pågældende skole var udtrukket til deltagelse i lærer- og/eller elevundersøgelsen i stikprøve 1 fik tilsendt en tilpasset invitation (n = 396).
- **Første e-mailpåmindelse:** Den 1. oktober 2020 er der blevet sendt en e-mailpåmindelse ud til alle skoleledere, der endnu ikke havde deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, og som ikke havde frabedt sig at deltage.
- **Anden e-mailpåmindelse:** Den 8. oktober 2020 er der blevet sendt en e-mailpåmindelse ud til alle skoleledere, der endnu ikke havde deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, og som ikke havde frabedt sig at deltage.
- **Tredje e-mailpåmindelse:** Den 28. oktober 2020 er der blevet sendt en e-mailpåmindelse ud til alle skoleledere, der endnu ikke havde deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, og som ikke havde frabedt sig at deltage. Denne påmindelse er den sidste påmindelse, som skolelederne modtog.
- **Øvrige påmindelser:**
- **Elevundersøgelse:** De skoleledere, der havde indberettet kontaktoplysninger på kontaktlærere til elevundersøgelsen i stikprøve 1, men hvor 0 pct. af eleverne i den pågældende klasse havde svaret pr. 22. oktober 2020, modtog d. 22. oktober 2020 en e-mail med en forespørgsel om at påminde kontaktlærerne om at deltage i undersøgelsen med deres elever.
- **Lærerundersøgelse:** De skoleledere, der havde indberettet kontaktoplysninger på lærere til lærersurveyen i stikprøve 1, og hvor mindre end 50 pct. af lærerne fra den pågældende skole havde

21 Den oprindelige var dataindsamlingen planlagt til at lukke i uge 41, men med henblik på at hæve antallet af besvarelser, blev den forlænget.

22 En folkeskole er efterfølgende fjernet fra datagrundlaget, da skolelederen meldte tilbage, at det var en specialskole, og at spørgsmålene ikke var relevante for skolen.

deltaget i undersøgelsen pr. 21. oktober 2020, modtog d. 21. oktober 2020 en e-mail med en forespørgsel om at påminde deres lærere om at deltage i undersøgelsen.

5.2.3 Svarprocenter

Der er gennemført 710 besvarelser og dermed opnået en samlet svarprocent på 38% blandt skolelederne. Tabellen nedenfor viser det opnåede antal besvarelser og svarprocenter, fordelt på skoletype.

TABEL 5.10

Samlede svarprocenter for ledere

Skoletype	Udsendelsesgrundlag	Svar	Svarprocent
Folkeskole	1.176	364	31 %
Frie- og private skoler	531	256	48 %
Efterskoler	182	90	49 %
Total	1.889	710	38 %

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet, udarbejdet af Epinion.

5.2.4 Repræsentativitet

I tabellen nedenfor undersøges repræsentativiteten af data for de deltagende grundskoler i lederundersøgelsen. Dette gøres ved at sammenholde fordelingerne blandt besvarelserne med fordelingerne i populationen på institutionsniveau på udvalgte parametre. Afvigelsen mellem disse vises i procentpoint med angivelse af, om denne er signifikant.

Repræsentativiteten undersøges i forhold til følgende parametre. Oplysningerne er udtrukket fra uddannelsesstatistik.dk:

- Skoletype (Folkeskole, Fri- og privatskole og Efterskoler)
- Geografi (Region)
- Størrelse (målt som elevbestand)
- Andel elever med anden etnisk herkomst
- Afgangskarakter

TABEL 5.11

Repræsentativitetsanalyse på institutionsniveau for ledere på grundskoler

Baggrundsvare		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Institutions- type	Efterskoler	185	10 %	90	13 %	+3*
	Folkeskoler	1.202	62 %	364	51 %	-11*
	Friskoler og private grundskoler	543	28 %	256	36 %	+8*
Region	Hovedstaden	397	21 %	149	21 %	+0
	Midtjylland	498	26 %	175	25 %	-1
	Nordjylland	241	12 %	94	13 %	+1
	Sjælland	306	16 %	100	14 %	-2
	Syddanmark	488	25 %	192	27 %	+2
Skolestørrelse	Under 125 elever	425	22 %	170	24 %	+2
	125-249 elever	486	25 %	203	29 %	+4
	250-500 elever	463	24 %	169	24 %	+0
	Over 500 elever	556	29 %	168	24 %	-5*
Andelen etnisk herkomst end dansk	0	458	24 %	189	27 %	+3
	1-6 %	540	28 %	211	30 %	+2
	6-15 %	551	28 %	181	25 %	-3
	Over 15 %	381	20 %	129	18 %	-2
Karaktergen- nemsnit (afgang)	Under 6,7	354	18 %	128	18 %	+0
	6,7-7,2	302	16 %	101	14 %	-2
	7,2-7,8	372	19 %	144	20 %	+1
	Over 7,8	394	20 %	167	24 %	+4
	Uoplyst ²³	508	26 %	170	24 %	-2
Total		1.930	100 %	710	100 %	

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.
 Note: *Signifikant afvigelse ved alphaniveau: $p < 0,05$.

Der kunne således konstateres et antal skævheder i de indsamlede besvarelser på instruktionsniveau. Dette er forventeligt de relativt lave svarprocenter taget i betragtning, og vi vurderer, at alle andre parametre end institutionstype er acceptable i den forstand, at de ikke fordrer behov for

²³ 448 skoler i populationen udbyder hverken 9. eller 10. klasse. Disse skoler er registreret som "uoplyst" under karaktergennemsnit i uddannelsesstatistik.dk

vægtning. I hvert fald ikke i forhold til de analyser, der indgår i rapporten. For at bekræfte dette, afprøver vi alligevel vægtning i det næste afsnit.

Afprøvning af vægte i data

På baggrund af resultaterne i forrige afsnit, har vi afprøvet betydning af vægtning af data ud fra institutionstype. Vi har valgt en tilgang hvor vi udelukkende har undersøgt betydningen af vægtning for de analyser, som indgår i rapporten. Besvarelser fra efterskoler indgår ikke i vægtningen, da disse behandles i en særskilt analyse.

Konkret har vi konstrueret en vægt, der er defineret på baggrund af populationsandelen af de respektive institutionstyper. Således får hver respondent en vægtværdi med det formål at udligne forskellen i institutionstyper mellem besvarelserne og populationen, således at besvarelser fra underrepræsenterede grupper i stikprøven tildeles større vægt end besvarelser fra respondenter i overrepræsenterede grupper. Vægten er derefter tilføjet tabellerne som en såkaldt "analytical weight" i Stata, og vi har sammenlignet de uvægtede analyser med de vægtede.

Tabellerne nedenfor giver et par eksempler på sammenligninger mellem vægtede og uvægtede data:

TABEL 5.12

I hvilken grad havde I på skolen mulighed for at fortsætte eksisterende specialundervisning og øvrige støttetilbud til elever (fx pga. ordblindhed, psykiske eller sociale udfordringer mv.) i nedlukningsperioden?

	Uvægtet		Vægtet		Difference
	Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
I høj grad	33	5 %	34	6 %	1
I nogen grad	207	33 %	194	31 %	-2
I mindre grad	302	49 %	314	51 %	2
Slet ikke	78	13 %	78	13 %	0
Total	620	100 %	620	100 %	

Kilde: Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

TABEL 5.13

Rammesatte ledelsen vejledning, sparring og/eller videndeling for det undervisende personale i løbet nedlukningsperioden mht. didaktik og pædagogik ifm. den digitale afvikling af undervisningen?

	Uvægtet		Vægtet		Difference
	Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
I høj grad	152	25 %	148	24 %	-1
I nogen grad	307	50 %	310	50 %	0
I mindre grad	142	23 %	143	23 %	0

	Uvægtet		Vægtet		Difference
	Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Slet ikke	19	3 %	18	3 %	0
Total	620	100 %	620	100 %	

Kilde: Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

TABEL 5.14

Hvad kendetegner bedst strukturen for nødundervisningen i nedlukningsperioden? (melletrin)

	Uvægtet		Vægtet		Difference
	Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Lærerne blev bedt om at arbejde helt eller for det meste ud fra den struktur/de skemaer, der gjaldt før nedlukningen	83	14 %	75	12 %	-2
Lærerne blev bedt om at lægge helt nye ugentlige planer/skemaer som følge af situationen	299	50 %	302	50 %	0
Lærerne planlagde undervisningen løbende	155	26 %	161	27 %	1
Det har varieret fra klasse til klasse eller klassetrin til klassetrin	67	11 %	67	11 %	0
Total	604	100 %	604	100 %	

Kilde: Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

TABEL 5.15

Mødte skolen retningslinjer fra kommunalforvaltningen om, hvordan I som skole skulle tilrettelægge nødundervisningen i nødundervisningsperioden mht. følgende: Hvilke elever, der fik tilbud om at møde på skolen til undervisning/støtte?

	Uvægtet		Vægtet		Difference
	Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Nej	359	58	322	52	-6
Ja	261	42	298	48	6
Total	620	100	620	100	

Kilde: Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

På baggrund af prøvningen af vægtning præsenteres data i rapporten i uvægtet form. Lederdata bør fortsat ikke betragtes som repræsentativ ift. populationen i sin helhed.

5.3 Lærerundersøgelsen

5.3.1 Udsendelsesgrundlag

Undersøgelsens udsendelsesgrundlag er indsamlet via skolens ledelse. Indledningsvist er der rettet henvendelse til grundskolerne via mailadresser indhentet fra institutionsregisteret (se afsnit: 2.3).

Skolens ledelse har via et personligt link til en indberetningsskema angivet kontaktoplysninger i form af e-mailadresser og navne på de lærere, der i foråret 2020 underviste i enten 2., 5., eller 8., klasse. I alt har 253 skoler takket ja til at deltage i lærerundersøgelsen, og der er angivet kontaktoplysninger på 2794 lærere. Dette udgør undersøgelsens udsendelsesgrundlag.

Tabellen nedenfor viser udsendelsesgrundlaget, fordelt på skoletype på hhv. institutions- og individniveau.

TABEL 5.16

Udsendelsesgrundlag for lærere fordelt på skoletype

Skoletype	Udsendelsesgrundlag (Skoler)	Udsendelsesgrundlag (Lærere)
Folkeskole	167	2.067
Fri- og privatskole	76	599
Efterskole	10	128
Total	253	2.794

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

5.3.2 Dataindsamling

Data er indsamlet i perioden fra den 15. september til og med den 30. oktober 2020. Der er indledningsvist udsendt e-mailinvitationer med unikke weblinks til lærerne.

Da udsendelsesgrundlaget løbende blev udvidet, når institutionerne indberettede kontaktoplysninger, har lærerne modtaget invitationer og påmindelser af flere omgange i forskellige "batches".

Der er løbende blevet sendt påmindelser til de lærere, der ikke havde deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, og som ikke havde frabedt sig at deltage. Alle lærere modtog i forbindelse med enten e-mailinvitation eller en påmindelse, et brev fra Danmarks lærerforening og Børne- og Undervisningsministeriet med en opfordring til at deltage i undersøgelsen. Tidspunkt for udsendelse af e-mailinvitationer og påmindelser til hhv. stikprøve 1 og 2 fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 5.17

Oversigt over udsendelse af e-mailpåmindelser og kontaktoplysninger

Stikprøve	Udsendelse	Batch 1	Batch 2	Batch 3	Batch 4
Stikprøve 1	E-mail invitation	15. september	18. september	23. september	
	Påmindelse 1	29. september	29. september	29. september	
	Påmindelse 2	8. oktober	8. oktober	8. oktober	
	Påmindelse 3	22. oktober	22. oktober	22. oktober	
	Ekstra påmindelse (via ledere) ²⁴	21. oktober	21. oktober	21. oktober	
Stikprøve 2	E-mail invitation	6. oktober	8. oktober	13. oktober	22. oktober
	Påmindelse 1	19. oktober	19. oktober	22. oktober	26. oktober
	Påmindelse 2	26. oktober	26. oktober		

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

5.3.3 Svarprocenter

I alt deltog 680 lærere i undersøgelsen, og dermed blev der opnået en samlet svarprocent på 24% på individniveau.

Tabellen nedenfor viser udsendelsesgrundlaget for lærere samt antal svar og svarprocenter for stikprøve 1 og 2.

TABEL 5.18

Samlede svarprocenter for lærere, fordelt på stikprøver

Stikprøve	Udsendelsesgrundlag (lærere)	Svar	Svarprocent
Stikprøve 1	1.503	400	27 %
Stikprøve 2	1.291	280	22 %
Total	2.794	680	24 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

Skoletype

Tabellen nedenfor viser udsendelsesgrundlaget for lærere, samt antal svar og svarprocent på individniveau, fordelt på skoletype.

²⁴ Den 21. oktober 2020 blev ledere på skoler, der var udtrukket til lærerundersøgelsen, og hvor mindre end 50 pct. af lærerne havde deltaget i undersøgelsen, bedt om at opfordre lærerne om at deltage i undersøgelsen.

TABEL 5.19

Samlede svarprocenter for lærere

Skoletype	Udsendelsesgrundlag (lærere)	Svar	Svarprocent
Folkeskole	2.067	508	25 %
Fri- og privatskole	599	160	27 %
Efterskole	128	12	9 %
Total	2.794	680	24 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

Note: Pga. det meget lave antal besvarelser fra lærere fra efterskole er det blevet besluttet at disse *ikke* indgår i rapportens analyser.

5.3.4 Repræsentativitet

I tabellen nedenfor undersøges repræsentativiteten af data for de deltagende grundskoler i lærerundersøgelsen. Dette gøres ved at sammenholde fordelingerne blandt besvarelserne på institutionsniveau med fordelingerne i populationen på institutionsniveau på udvalgte parametre. Afvigelsen mellem disse vises i procentpoint med angivelse af, om denne er signifikant.

Repræsentativiteten undersøges i forhold til følgende parametre. Oplysningerne er udtrukket fra uddannelsesstatistik.dk:

- Skoletype (Folkeskole, Fri- og privatskole og Efterskoler)
- Geografi (Region)
- Størrelse (målt som elevbestand)
- Andel elever med anden etnisk herkomst
- Afgangskarakter

TABEL 5.20

Repræsentativitetsanalyse på institutionsniveau for lærere

Baggrundsvariable		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Institutions- type	Efterskoler	57	3 %	5	2 %	-1
	Folkeskoler	1.184	67 %	151	71 %	+4
	Friskoler og private grundskoler	532	30 %	58	27 %	-3
Region	Hovedstaden	387	22 %	45	21 %	-1
	Midtjylland	438	25 %	61	29 %	+4
	Nordjylland	218	12 %	18	8 %	-4

Baggrundsvariable		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
	Sjælland	294	17 %	39	18 %	+1
	Syddanmark	436	25 %	51	24 %	-1
Skolestørrelse	Under 125 elever	335	19 %	27	13 %	-6*
	125-249 elever	436	25 %	55	26 %	+1
	250-500 elever	460	26 %	63	29 %	+3
	Over 500 elever	542	31 %	69	32 %	+1
Andel anden etnisk herkomst end dansk	0	365	21 %	39	18 %	-3
	1-6 %	514	29 %	66	31 %	+2
	6-15 %	525	30 %	69	32 %	+2
	Over 15 %	369	21 %	40	19 %	-2
Karaktergennemsnit (afgang)	Under 6,7	299	17 %	31	14 %	-3
	6,7-7,2	274	15 %	29	14 %	-1
	7,2-7,8	341	19 %	51	24 %	+5
	Over 7,8	377	21 %	55	26 %	+5
	Uoplyst ²⁵	482	27 %	48	22 %	-5
Total		1.773	100 %	214	100 %	

Kilde: Methodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

Note: *Signifikant afvigelse ved alphaniveau: $p < 0,05$

Som det er tilfældet med lederundersøgelsen, viser repræsentativitetsanalysen på lærerdata også nogle skævheder i de indsamlede besvarelser set i ift. populationen på institutionsniveau. Der er dog tale om komparativt lidt mindre skævheder, hvoraf der kun er en signifikant afvigelse imellem de indsamlede besvarelser og populationen på baggrundsvariablen om skolestørrelse.

Vi har derfor vurderet, at der ikke umiddelbart er behov for at vægte data. Udover at skævhederne ikke forekommer kritisk store, har vi også været opmærksomme på, at vægtning i sig selv kan introducere nye skrævheder til data. Dertil finder vi ikke nogen oplagt variabel på institutionsniveau at vægte på. Data fra lærerundersøgelsen kan dog i sin helhed ikke betragtes som repræsentativ ift. populationen.

²⁵ 420 skoler i populationen udbyder hverken 9. eller 10. klasse. Disse skoler står registreret som "uoplyst" under karaktergennemsnit i uddannelsesstatistik.dk

5.4 Elevundersøgelsen

5.4.1 Udsendelsesgrundlag

Undersøgelsens udsendelsesgrundlag er indsamlet via skolens ledelse (se afsnit: 2.3).

Skolens ledelse har via et personligt link til et indberetningsskema angivet kontaktoplysninger i form af navn og e-mailadresse på den dansklærer (eller anden kontaktlærer), der i skoleåret E2020/F2021 underviser i den 6. og/eller 9. klasse, som var udtrukket til deltagelse i undersøgelsen.

Kontakten til eleverne er gået gennem den kontaktlærer, som skolen har indberettet via indberetningssurveyen. Den indberettede lærer var således ansvarlig for at gennemføre undersøgelsen med eleverne i en undervisningstime. Foruden information om kontaktlæreren har skolen angivet antallet af elever i kontaktlærerens 6. eller 9. klasse i indberetningsskemaet. Denne information tjener som udsendelsesgrundlag på elevniveau.

Undersøgelsen er gennemført blandt elever fra:

- 6. klasse (Folkeskoler og Fri- og privatskoler)
- 9. klasse (Folkeskoler og Fri- og privatskoler)

Tabellen neden for viser, hvor mange skoler, klasser og elever, der er blevet indberettet i indberetningsskemaet, fordelt på klassetrin. I alt har 118 skoler takket ja til at deltage i elevundersøgelsen og angivet kontaktoplysninger på samlet set 162 kontaktlærere. På elevniveau udgøres det samlede udsendelsesgrundlag af 3219 elever.

TABEL 5.21

Udsendelsesgrundlag for kontaktlærere til klasser fordelt på klassetrin

Skoletype	Klassetrin	Udsendelsesgrundlag (skoler)	Udsendelsesgrundlag (klasser)	Udsendelsesgrundlag (elever)
Folkeskole	6. klasse		57	1.186
	9.klasse		50	1.061
	Total		80	107
Fri- og privatskole	6. klasse		26	458
	9.klasse		29	515
	Total		38	55
Total	6. klasse		83	1.643
	9.klasse		79	1.576
	Total		118	162

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

5.4.2 Dataindsamling

Data er indsamlet i perioden fra den 15. september til og med den 30. oktober 2020. Der er indledningsvist udsendt e-mailinvitationer til kontaktlærerne. Denne e-mailinvitation indeholdt et åbent link til elevsurveyen samt information om, hvordan eleverne kunne tilgå undersøgelsen via deres UniLogin.

Da udsendelsesgrundlaget løbende blev udvidet, når institutionerne indberettede kontaktoplysninger, har lærerne modtaget invitationer og påmindelser af flere omgange i forskellige "batches".

Herefter er der løbende sendt påmindelser ud til kontaktlærere til klasser, hvor ingen elever havde deltaget i undersøgelsen, og som ikke havde frabedt sig at deltage. Alle kontaktlærere modtog, i forbindelse med enten e-mailinvitation eller en påmindelse, et brev fra Danmarks lærerforening og Børne- og Undervisningsministeriet med opfordring til at deltage i undersøgelsen. Tidspunkt for udsendelse af e-mailinvitationer og påmindelser til hhv. stikprøve 1 og 2 fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 5.22

Oversigt over udsendelse af e-mailpåmindelser og påmindelser til elevundersøgelsen

Stikprøve	Udsendelse	Batch 1	Batch 2	Batch 3	Batch 4
Stikprøve 1	E-mail invitation	15. september	18. september	23. september	
	Påmindelse 1	8. oktober	8. oktober	8. oktober	
	Påmindelse 2	22. oktober	22. oktober	22. oktober	
	Ekstra påmindelse (via ledere) ²⁶	22. oktober	22. oktober	22. oktober	
Stikprøve 2	E-mail invitation	6. oktober	8. oktober	13. oktober	22. oktober
	Påmindelse 1	19. oktober	19. oktober	22. oktober	26. oktober
	Påmindelse 2	26. oktober	26. oktober	26. oktober	

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

5.4.3 Svarprocenter

I alt deltog 1110 elever i undersøgelsen. Dermed blev der opnået en samlet svarprocent på 34 % på individniveau.

Tabellen nedenfor viser udsendelsesgrundlaget på skole, klasse- og individniveau for stikprøve 1 og 2, samt antal svar og svarprocent på individniveau.

²⁶ Den 22. oktober 2020 blev skoleledere til udtrukne klasser, hvor 0 pct. af eleverne havde deltaget i undersøgelsen, bedt om at opfordre kontaktlærerne til disse klasser, om at deltage i undersøgelsen med deres elever.

TABEL 5.23

Samlede svarprocenter for elever, fordelt på stikprøver

Stikprøve	Udsendelses- grundlag (skoler)	Udsendelses- grundlag (klasser)	Udsendelses- grundlag (elever)	Svar (elever)	Svarprocent (elevniveau)
Stikprøve 1	65	101	1.994	741	37 %
Stikprøve 2	53	61	1.224	369	30 %
Total	118	162	3.219	1.110	34 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

Skoletyper

Tabellen nedenfor viser udsendelsesgrundlaget på klasse- og elevniveau fordelt på skoletype, samt antal svar og svarprocent på elevniveau.

TABEL 5.24

Svarprocent for elever, fordelt på skoletype og klassetrin

Skoletype	Klassetrin	Udsendelses- grundlag (klasser)	Udsendelses- grundlag (elever)	Svar (elever)	Svarprocent (elevniveau)
Folkeskole	6. klasse	57	1.186	433	37 %
	9.klasse	50	1.061	412	39 %
	Total	107	2.247	845	38 %
Fri- og privatskole	6. klasse	26	458	110	24 %
	9.klasse	29	515	155	30 %
	Total	55	972	265	27 %
Total	6. klasse	83	1.643	543	33 %
	9.klasse	79	1.576	567	36 %
	Total	162	3.219	1.110	34 %

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

5.4.4 Repræsentativitet

I tabellen nedenfor undersøges repræsentativiteten af data for de deltagende grundskoler i elevundersøgelsen. Dette gøres ved at sammenholde fordelingerne blandt besvarelsenerne på institutionsniveau med fordelingerne i populationen på institutionsniveau på udvalgte parametre. Afvigelsen mellem disse vises i procentpoint med angivelse af, om denne er signifikant.

Repræsentativiteten undersøges i forhold til følgende parametre. Oplysningerne er udtrukket fra uddannelsesstatistik.dk:

- Skoletype (Folkeskole, Fri- og privatskole)
- Udbudte klasser (Kun 6. klasse; 6. og 9. klasse; kun 9. klasse)

- Geografi (Region)
- Størrelse (målt som elevbestand)
- Andel elever med anden etnisk herkomst
- Afgangskarakter.

TABEL 5.25

Repræsentativitetsanalyse på institutionsniveau for elever på grundskoler

BaggrundsvARIABLE		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Institutions- type	Folkeskoler	1.184	69 %	41	76 %	+7
	Fri- og privatskoler	532	31 %	13	24 %	-7
Udbudte klasser ²⁷	Kun 6. kl.	379	23 %	8	15 %	-8
	6. og 9. kl.	1262	75 %	46	85 %	+10
	Kun 9. kl.	32	2 %	0	0 %	-2
Region	Hovedstaden	385	22 %	13	24 %	+2
	Midtjylland	425	25 %	12	22 %	-3
	Nordjylland	213	12 %	7	13 %	+1
	Sjælland	279	16 %	10	19 %	+3
	Syddanmark	414	24 %	12	22 %	-2
Skolestørrelse	Under 125 elever	301	18 %	6	11 %	-7
	125-249 elever	415	24 %	13	24 %	+0
	250-500 elever	459	27 %	19	35 %	+8
	Over 500 elever	541	32 %	16	30 %	-2
Andel anden et- nisk herkomst end dansk	0	330	19 %	7	13 %	-6
	1-6 %	504	29 %	17	31 %	+2
	6-15 %	514	30 %	19	35 %	+5
	Over 15 %	368	21 %	11	20 %	-1

²⁷ Stikprøverne (1 og 2) er ikke udtrukket mhp. at afspejle populationens fordeling af "udbudte klasser". Dette fremgår af afsnit 2.3 om stikprøveudvælgelse. I stikprøve 2 er der udtrukket en mindre andel skoler, som udbyder "kun 6. klasse" sammenlignet med andelen i populationen (se rækkerne "udbudte klasser" i tabel 5.5). Dette afspejler sig i besvarelserne, hvor også en mindre andel af skolerne udbyder "kun 6. klasse" sammenlignet med andelen i populationen.

Baggrundsvariable		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Afgangskarakterer ²⁸	Under 6,7	278	16 %	11	20 %	+4
	6,7-7,2	259	15 %	4	7 %	-8
	7,2-7,8	332	19 %	17	31 %	+12*
	Over 7,8	373	22 %	13	24 %	+2
	Uoplyst	474	28 %	9	17 %	-11
Total		1.716	100 %	54	100 %	

Kilde: Metodenotat for spørgeskemaundersøgelse på grundskoleområdet udarbejdet af Epinion.

Note: *Signifikant afvigelse ved alphaniveau: $p < 0,05$.

Repræsentativitetsanalysen på institutionsniveau indikerer således en del skævheder i fordelingen af elevbesvarelserne set ift. populationen. Det bør dog bemærkes, at forskellen i andelen af uoplyste under afgangskarakterer, jf. noten, kan skyldes stikprøvedesignet. Det samme kan gøre sig gældende ift. udbudte klasser, hvor der er en komparativ mindre andel skoler kun med 6. klasse.

Ud over det ovenstående fremgår der stadig nogle betydelige skævheder i repræsentativitetsanalysen. Den største finder man ift. afgangskarakterer, hvor man dog bør bemærke, at 1) afgangskarakterer ikke nødvendigvis egner sig til at undersøge repræsentativitet på institutionsniveau, specielt ikke, når der er udtrukket klasser, og når data er indsamlet klassevis, og 2) da resultaternes indikationer bliver mindre klare, qua de skævheder, der kan skyldes stikprøvedesignet og ikke nødvendigvis frafaldet.

Derfor har vi valgt også at undersøge elevbesvarelsernes repræsentativitet på individniveau ved at koble dem til registerdata.

Tabellen nedenfor viser repræsentativitetsanalysen på individniveau for elevundersøgelsen:

TABEL 5.26

Repræsentativitetsanalyse på individniveau for elever

Baggrundsvariable		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Køn	Mand	175.859	52 %	568	51 %	+0
	Kvinde	165.659	49 %	536	49 %	+0
Region*	Nordjylland	34.108	10 %	109	10 %	+0

28 420 skoler i populationen udbyder hverken 9. eller 10. klasse. Disse skoler står registreret som "uoplyst" under karaktergennemsnit i uddannelsesstatistik.dk, og fremgår dermed som "uoplyst" under populationsfordelingerne om afgangskarakter i tabel 5.5. I stikprøve 1 og 2 er der udtrukket relativt færre skoler, som udbyder "kun 6. klasse" sammenlignet med fordelingerne i populationen. Dette kan have betydning for den procentvise afvigelse i andelen af skoler med karaktergennemsnittet "uoplyst" i hhv. populationen og i besvarelserne i repræsentativitetsanalysen (tabel 5.5).

Baggrundsvariable		Population		Besvarelser		Afvigelse
		Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
	Midtjylland	80.529	24 %	257	23 %	+0
	Syddanmark	73.568	22 %	228	21 %	-1
	Hovedstaden	101.528	30 %	282	26 %	-4
	Sjælland	51.785	15 %	228	21 %	+5
Herkomst*	Dansk/vestlig indvandrere/efterkommer	308.075	90 %	1.032	93 %	+3
	Ikke-vestlig indvandrere/efterkommer	33.443	10 %	72	7 %	-3
Forældres højeste fuldførte uddannelse	GRU	24.753	7 %	67	6 %	-1
	GYM	8.628	3 %	26	2 %	+0
	EUD	106.841	31 %	330	30 %	-2
	KVU	25.260	7 %	71	6 %	-1
	MVU	100.260	30 %	340	31 %	+1
	LVU	74.616	22 %	271	25 %	+3

Kilde: Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

Note: *Signifikant afvigelse ved alfaniveau: $p < 0,05$.

På baggrund af det ovenstående kan vi konkludere, at data fra elevundersøgelsen i sin helhed ikke kan betragtes som repræsentativt ift. populationen omend repræsentativitetsanalysen på individniveau fremstår mindre skræv, specielt ift. elevernes socioøkonomiske baggrund.

Når repræsentativitetsanalyserne gennemføres separat for hhv. 6. klasse- og 9. klasseelever (resultater ikke vist), viser det sig imidlertid, at skævheden ift. institutionstype var langt mere markant for 9. klasseeleverne. Derfor har vi i det følgende afsnit undersøgt betydningen af vægtning på netop dette parameter.

Afprøvning af vægte i data

På baggrund af repræsentativitetsanalysen fandt vi kun væsentlig grund til at afprøve betydningen af vægtning i de analyser, der indgår i rapporten, ift. institutionstype. Mere specifikt fandt vi en skævhed blandt 9. klasse eleverne ift. skoletyperne, som vi ikke fandt blandt 6. klasse eleverne, og da vi i flere tilfælde afrapporterer på forskelle, eller sammenligner disse to grupper, valgte vi at undersøge, om det påvirker resultaterne, hvis vi forsøger at udligne forskellene gennem vægtning.

Hver respondent, der går i 9.klasse, har således fået en vægtværdi med det formål at udligne forskellen i institutionstyper mellem besvarelserne og populationen, således at besvarelser fra underrepræsenterede grupper i stikprøven tildeles større vægt end besvarelser fra overrepræsenterede grupper. Vægten er derefter tilføjet tabellerne som en såkaldt "analytical weight" i Stata, og vi har sammenlignet de uvægtede analyser med de vægtede.

Vi fandt generelt, at denne vægtning ikke havde en væsentligt betydning. Nedenfor er tre eksempler på, hvordan resultaterne ændrer sig ved en vægtning:

TABEL 5.27

Lærerne bad os arbejde i grupper (fx via Skype, Zoom, Teams, Google Meet eller lignende)

	Uvægtet				Vægtet				Difference
	6. klasse		9. klasse		6. klasse		9. klasse		9. klasse
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Aldrig	342	62,98 %	72	12,70 %	342	62,98 %	75,38	13,29 %	0,59
Mindre end én gang om ugen	59	10,87 %	132	23,28 %	59	10,87 %	135,19	23,84 %	0,56
1-2 gange om ugen	64	11,79 %	225	39,68 %	64	11,79 %	220,73	38,93 %	-0,75
3-4 gange om ugen	50	9,21 %	109	19,22 %	50	9,21 %	106,4	18,77 %	-0,45
Hver dag	28	5,16 %	29	5,11 %	28	5,16 %	29,29	5,17 %	0,06
Total	543	100 %	567	100 %	543	100 %	567	100 %	

Kilde: Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

TABEL 5.28

Hvis du sammenligner med undervisningen før Corona, var undervisningen derhjemme så mere eller mindre ensformig?

	Uvægtet				Vægtet				Difference
	6. klasse		9. klasse		6. klasse		9. klasse		9. klasse
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Meget mere ensformigt	58	10,68 %	66	11,64 %	58	10,68 %	65,38	11,53 %	-0,11
Lidt mere ensformigt	121	22,28 %	149	26,28 %	121	22,28 %	143,85	25,37 %	-0,91
Det samme	166	30,57 %	193	34,04 %	166	30,57 %	199,25	35,14 %	1,1
Lidt mindre ensformigt	137	25,23 %	126	22,22 %	137	25,23 %	125,82	22,19 %	-0,03
Meget mindre ensformigt	61	11,23 %	33	5,82 %	61	11,23 %	32,69	5,77 %	-0,05
Total	543	100 %	567	100 %	543	100 %	567	100 %	

Kilde: Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

TABEL 5.29

Fik du hjælp af dine forældre eller andre derhjemme til at planlægge og strukturere dit skolearbejde?

	Uvægtet				Vægtet				Difference
	6. klasse		9. klasse		6. klasse		9. klasse		
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Pct. point
Hver dag	166	30,57 %	42	7,41 %	166	30,57 %	42,47	7,49 %	0,08
3-4 gange om ugen	100	18,42 %	47	8,29 %	100	18,42 %	48,22	8,50 %	0,21
1-2 gange om ugen	106	19,52 %	104	18,34 %	106	19,52 %	108,25	19,09 %	0,75
Mindre end én gang om ugen	61	11,23 %	94	16,58 %	61	11,23 %	91,69	16,17 %	-0,41
Aldrig	39	7,18 %	98	17,28 %	39	7,18 %	97,62	17,22 %	-0,06
Jeg havde ikke brug for hjælp	71	13,08 %	182	32,10 %	71	13,08 %	178,76	31,53 %	-0,57
Total	543	100 %	567	100 %	543	100 %	567	100 %	

Kilde: Beregninger foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

På baggrund afprøvningen af vægtning præsenteres data i rapporten i uvægtet form. Data fra elevundersøgelsen kan dog forsat ikke betragtes som repræsentativ ift. populationen i sin helhed.

Appendiks A – Litteraturliste

Dupraz, Y. (2013). *Using weights in STATA*. Paris School of Economics.

Hamilton, L.C. (2009). *Statistics with STATA, Updated for Version 10*. Canada, Brooks/Cole, Cengage Learning.

Milhøj, A. (1994). *Stikprøvetæori for økonomi og erhverv*. København, Akademisk forlag.

Metodebilag A: Grundskolers erfaringer med nødundervisning under covid-19-pandemienbilag

© 2021 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-485-8

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk